

307026

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3

జనవరి నెల 29 వ తేది సోమవారము

No. 251

సంపుటము. 3.

స శ నా మ సం వ త్స ర మా ఘ మా స శు క్ల సప్తమి ౭.

నందిక ౨౫౦

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్కలు.

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తండ్రివిలాసము: "ఉమిడియార్" మద్రాసు.

ఈ పుటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులనమ్మక ముగానవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకువ్రాసిన గాజులకములున్న అందులకు వజూరీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మాకడ్డ బంగారు గుల్ల నోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టికీలు, ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కాసుల పేర్లు, వీడినగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర పామానలు హాజరున్నవి. వాణ్యమైన వస్తువులన్నియున్నవి. 598

కల్యాణి - ప్రతిభుడు

ఇది పేర్చియున్న ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి తేట తెలుగున ప్రతిభుడు బాలరకును తెలియనట్లు రచించబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుత్కరములు, మన తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చతుత్కరమును రసమును అద్భుతములు. కల్యాణి అ 1. ప్రతిభుడు ౨

ధైర్య కవచము

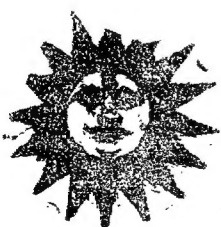
మనుజునకు గల పాపము గుణములలో ధైర్యము ప్రధానము. ధైర్యమునకా అపదలయందు మనస్సు చలించుట. మనుజుడు ధరింపదగిన ధైర్య కవచములను అత్యుత్తములచే భేదింబుదగినవి. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమో ముత్య కవచములకు అభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రభిష్కాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హమా మతః" అనెడి ఆ తేంద్రియుడైన భీష్మనియొక్క చరితము నతి సులభతైలిని తెలిపియున్నది. తల గీ అటాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,

285 ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావస్తవదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపును. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53) 21. హమ్మంసీధి, బాంబాయి.

బరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండుభాగములు వెల రు. 1. పోస్ట్ జిప్ టేక్ కం మొదటిభాగ మిదివరకే తీసినవారికి 2వ భా. 0-8-0. ప్రస్తుత మైరోపాఖండమునందు జర్మన్, ఆస్ట్రియా, తుర్కీ లొక్కప్రక్కను, ఫ్రెంచి, రష్యన్, బ్రిటీషు, ఇటలీ వారు మఱియొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంకతి వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, రష్యన్ రంగములందు జరిగిన సాహసకార్యములు జర్మనుల యాక్రమములు, వైస్యవిషయములు, యుద్ధ దీర్ఘదర్శనములు మొదలగు మనోహరవిషయములు గలవు. మొదటి రెండు భాగములందు ఛాయాపటములు చూచుట కింవైయుండును. ప్రతివారును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుదురని మా యాశయము.

మొదటి భాగము 0-8-0 రెండవ భాగము 0-12-0 చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ, (536) పోస్ట్ బాక్స్ నెంబరు 167, మదరాసు.

సంవత్సరాది సంచిక.

సంచికయందు ముద్రితములగు శ్రీవ్యాసము లేఖనానికి పంపవలసి యుండునని చాలమంది మాచేర వ్రాయుచున్నారు. వారందరికిని విడివిడిగ జవాబులు వ్రాయుటకు వీలుండదు గావున జనవరి నెలాఖరునకు గాని, అధవ ఫిబ్రవరి మొదటి వారము లోపున గాని, వారి వారి వ్యాసములను పంపించిన యెడల ముద్రణ వ్యాపారమునకు లేఖకులు చాల లోభ్యుడీ, మా యుద్వయమునకు సాహాయ్యము చేసినవారగుమరని ఇందు మూలముగ విన్నవించు చున్నాను.

ప్రతివాధి పతి.

తామర తైలము. వెల బ్యా 1-కి 0.4-0. మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అకౌలకుకొనినాల్గుడెదు సారులు రాచిన యెడల తామర తైలముగను నమాము కాని యెడల మీ నాల్గు అకౌలు తిరిగి తీసికొని వచ్చును.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

కె.బి. జోషి అండుకో.

నెక్ మరీ బిల్డింగు

నెం. 221, హరన్ బరోడ్డు,

ఫోర్ట్, బాంబాయి.

పూర్ణముగా గవీన మయినది.

లోడవు ఫోర్సు పంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లుగోడి

అంత ఎత్తునకు వెక్కిరిగును. గంటకు 2000

గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు ను

ఖము. నిష్పన్న చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి

కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడు

ను. ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి ను

లభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది.

బహు స్వల్పశక్తితో ఎడతెగని ధార ప్ర

వహించజేయును. ఒక క్క మ ని పి పని

చాలును.

డీప్ వెల్ సరఫరా ఇతర పంపులు కావల

యునేని మాకు వ్రాయుడు.

వెల రు. 55. K. B. JOSHI & Co.,

No. 321, Haranby Road, Fort.

BOMBAY.

537

అమృతాంజనము.

అన్నివోషులకు సిద్ధపదము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బార

దోలును. వాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రణయింబు నుడదదినది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనం డిపో. 109, ఫ్రేకోడ్డు, బాంబాయి

7, తంబుకెట్టి నీగ, మద్రాసు.

బహుటడికి అడ్డంకు సర్దుముగాను జాగ్రత్తగాను

పంపబడును. ఒకమాత్ర మె సర్దుమాచిన సంకతి తెలియగలదు.

ఇరుప సామా

నులు, సీ మెంటు,

గొట్టములు పంపు

లు, ఫిట్టింగులు, ఫె

స్సి గు సామాను

లు, మిల్లులు, మె

నింగు, జిన్నింగు,

తై సుమిల్లు మొద

లవానిని ఎకాయికి

దిగుమతి చేయు

వారు.

A. MOHAMED & CO.,

General Hardware &, Machinery Mart.

No. 15 Armenian Street, Madras.

827

827

827

827

827

827

827

827

827

827

827

827

827

827

పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు

ఇండియను సివిల్ సర్వీసు జీతముల మార్పులు.

ఇండియను సివిల్ సర్వీసు జీతములు

(ప్రస్తుతపు రేట్లు.)

ఉన్నత ప్రభుత్వ నిర్వాహకాధ్యక్షములు :-

2 రు కార్యనిర్వాహక కమిషనులు రు. 53831/3	10666-10-8
1 రు రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు	8750 8750-0-0
1 రు ముఖ్య కార్యదర్శి	8750 8750-0-0
1 రు రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు	8500 8500-0-0
1 రు రివిన్యూకాళి కార్యదర్శి	8000 8000-0-0
2 రు రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు	8000 6000-0-0
1 రు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు	2500 నుండి 3000 వరకు 2838-5-4
1 రు తిరువాన్కూరు రెసిడెంటు	2800 2800-0-0
9 రు మొదటితరగతి కలెక్టరులు	2500 22500-0-0
14 రు రెండవ " "	2250 31500-0-0
1 రు కూర్చు కమిషనరు	1800 నుండి 2000 వరకు 1946-10-8
6 రు మూడవతరగతి కలెక్టరులు	1800 10800-0-0
1 రు లాండు రివిన్యూ కమిషనరు	1500 నుండి 1700 వరకు 1700-0-0
1 రు కార్యదర్శి	1800 వరకు
1 రు సాల్టు ఆర్కైవ్ రివిన్యూ	1500 నుండి 1700 వరకు 1700-0-0
కమిషనరు కార్యదర్శి	1800 వరకు
1 రు అంతరంగిక కార్యదర్శి	1500 1500-0-0
19 రు మొదటి తరగతి సబ్ కలెక్టరులు, జూనియరు మేజిస్ట్రేటులు	1200 22800-0-0

మొ. రూ. 180746-10-8

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసునుండి ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసునందు ఉద్యోగము చేయుచున్న 3 రు కలెక్టరులు

1 రు సబ్ కలెక్టరు	6708-7-8
	1200-0-0
	7908-7-8

పోగా మిగిలిన మొ. రూ. 122843-3-5

అరు సివిల్ సర్వీసులో చేర్చుకొనబడిన 2 రు కలెక్టరులు 4282-12-3

1 రు రివిన్యూబోర్డు కార్యదర్శి 1000-0-0

రూపాయల కగు మొత్తములను ఉద్యోగ వృద్ధిపై తాత్కాలికముగా పనిచూచుచుండిన వారికగు ఉద్యోగపు బత్రాలు 3250-0-0

కలుపగా 62 ఉన్నత ప్రభుత్వ నిర్వాహకాధ్యక్షులకగు ప్రాతినిధ్యము 181875-15-8

ఉన్నత న్యాయవిచారక తాఖ.

2 రు హైకోర్టు జడ్జిలు రు. 4000	8000
2 రు మొదటితరగతి సెషన్సుజడ్జిలు	6000
7 రు రెండవ తరగతి " "	2500 17500
7 రు మూడవ తరగతి " "	2250 15750
6 రు నాల్గవ తరగతి " "	2000 12000
1 రు హైకోర్టు కలెక్టరు 1500 నుండి 1800 వరకు	1700

మొ. రూ. 60300

మీడియం ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసు నుండి రిసికొన బడు ఉద్యోగులలో 4 రు సెషన్సు జడ్జిలకును 9318-3-0

పోగా మిగిలిన మొత్తము 51631-13-0

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులు పనిచేయుచున్నను, ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులో చేర్చబడిన 4 సెషన్సుజడ్జిల స్థానములు. 5981-13-0

ఉద్యోగవృద్ధి నొందిన 3, 4 తరగతి జడ్జిల తాత్కాలికాధ్యక్షుల బత్రాలు. 1650-0-0

కలుపగా మొత్తముమీదకు వ్యయము రు. 59263-10-0

తక్కువ ఉద్యోగములు.

3 రు సహాయకార్యదర్శులు	1000 3000
16 రు 2 తరగతి సబ్ కలెక్టరులు జూనియరు మేజిస్ట్రేటులు	900 14400
16 రు 3 వ తరగతి	700 11200
23 రు అసిస్టెంటు కలెక్టరులు 400 నుండి 500 వరకు	25800

తక్కువ ఉద్యోగులకు ఉద్యోగవృద్ధి } 4000

మొత్తమున నీయబడు బత్రాలు } 10500

ఉన్నత స్వల్పాధ్యక్షులకు ఉద్యోగవృద్ధి నొందినవారి కీయబడు బత్రాలు } 68900

88 మంది ఉద్యోగులకొక కగు వ్యయము 12556-8-6

ఉన్నత స్వల్పాధ్యక్షులకు సాము మారకము సంబంధమున నీచ్చు 8686-1-0 X 8891-7-6

మొత్తముమీద వ్యయము 1272096-2-2

సిఫార్సు చేయబడిన రేట్లు

ఉన్నత ప్రభుత్వ నిర్వాహకాధ్యక్షములు.

2 రు కార్యనిర్వాహక కమిషనులు 53831 1/3	1056-10-8
1 రు రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు	8890 8890-0-0
1 ముఖ్య కార్యదర్శి	8890 8890-0-0
1 రివిన్యూబోర్డు సభ్యుడు	8640 8640-0-0
1 రివిన్యూకాళి కార్యదర్శి	8140 8140-0-0
2 రివిన్యూబోర్డు సభ్యులు	8140 6280-0-0
1 పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు 2640 నుండి 3140 వరకు	2978-5-4
1 తిరువాన్కూరు రెసిడెంటు	2940 2940-0-0
30 మంది కలెక్టరులు 1950 నుండి 2650 వరకు	72083-4-6
1 లాండు రివిన్యూ కమిషనరు కార్యదర్శి 1600 నుండి 1950 వరకు	1833-5-4
1 సాల్టు ఆర్కైవ్ రివిన్యూ కార్యదర్శి 1600 నుండి 1950 వరకు	1833-5-4
1 అంతరంగిక కార్యదర్శి	1600-0-0
19 రు సబ్ కలెక్టరులు 1500	28500-0-0

మొ. రూ. 143219-15-2

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసువారు కలెక్టరులు, సబ్ కలెక్టరులుగా నున్న 2 రు కలెక్టరులకును 2401-1-9-4802-3-6

పోగా మిగిలిన మొ. రూ. 138417-11-8

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసువారు కలెక్టరు సబ్ కలెక్టరులుగా పనిచూచుచున్న స్థానములకు ఉద్యోగబత్రాలు 2 రు కలెక్టరులకు 1200 నుండి 1800 3160-0-0

మొత్తముమీద 62 మంది కగువ్యయము 141577-11-8

న్యాయవిచారణ కార్యోద్యోగులు

2 హైకోర్టు జడ్జిలు 4140 8280-0-0

2 రు మొదటితరగతి సెషన్సుజడ్జిలు 8140 6280-0-0

20 మంది 2 వ తరగతి 2150 నుండి 2650 వరకు 49666-10-8

1 రు హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ 1600 నుండి 1950 వరకు 1833-5-4

మొ. రూ. 66060-0-0

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసులోని 2 రు సెషన్సుజడ్జిల కగు 2548-0-6-7629-1-6

పోగా మిగిలిన 58430-14-6

ప్రావిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను 2 రు సెషన్సు జడ్జిల స్థానములకును 5165-7-8

మొత్తముమీద ఉన్నత న్యాయవిచారణ కార్యదర్శుల కగు వ్యయము 68596-5-9

స్వల్పాధ్యక్షములు

88 అసిస్టెంటు కలెక్టరులు 71170-6-10

ఉన్నత స్వల్పాధ్యక్షములందు ఉద్యోగవృద్ధి నొందిన వారి కీయబడు తాత్కాలికపగు బత్రాలు } 8400-0-0

మొత్తముమీద వ్యయము 79570-6-10

సిఫార్సు చేయబడిన ప్రకారము రెండుకాళు ఉన్నత స్వల్పాధ్యక్షములకు కలసి 141577-11-8 X 68596-5-9 X 79570-6-10 284744-8-3

ప్రస్తుతమున చున్న వ్యయము 272096-2-2

అధికవ్యయము. 12648-6-1

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

స్పెషలువర్క్సు డిపార్టుమెంటు

కంట్రాక్టు ఎం. అండు ఎం. నెం 24 రు.

కార్పొరేషన్ అయిర్ గొట్టములు స్పెషల్ క్యాపింగులు వనైరాలను, సప్లయ్ చేసి చేర్చుకొనుటకు కాంట్రాక్టుకు రాదలచుకొన్న తగుమైన వారల టెండర్లను తీసికొనుటకు మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారలు సిద్ధముగానున్నారు.

పై పులయొక్కయు స్పెషల్ క్యాపింగు యొక్కయు మొత్తపుబరువు సుమారు. 2,000 టన్నులును, మధ్యకాలత 6 మొదలుకొని 40 అంగుళములవరకును ఉండవలయును.

టెండరులు 1917 వ సంవత్సరము మార్చి 15 వ తారీఖు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు లోపుగ మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటు గారి కే చేరవలయును.

టెండరుఫారములు మద్రాసు కార్పొరేషన్ రెవెన్యూ ఆఫీసరుగారివద్ద ఫారము 1 కి రు 3-0-0 ల వంతున లభించును. ఆ పైకము తిరిగియియ్యబడదు. టెండరులు పై జెప్పిన ఆఫీసరుగారియొద్ద రూ 500 లు ధరావతు కట్టి, ఆఫీసరు యిచ్చిన రిసీదును టెండరు ఫారమునకు జతపర్చవలయును. అన్నిటికంటె తక్కువయగు టెండరుగాని, మరే టెండరుగాని అంగీకరించుటకు కార్పొరేషన్ జవాబుదారులు కారు. 660

శేక్ ఫాదుల్ మద్రాసు 1917 సం॥ జనవరి 18 } జే. డబ్లియూ. మేడిలి, స్పెషల్ యింజనీయరు.

నోటీసు.

1917-1918 వ సంవత్సరములో గుంటూరు జిల్లాబోర్డువారి అచ్చుపనులువగైరా చేయుటకును టెండర్లను పెట్టదలచిన వారు ది 15-2-1917 లోపుగా టెండర్లను నీలుచేసి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపవలయును.

2. ఎవరి టెండరు అంగీకరింపబడునో వారు ఖరారునామా వ్రాసి యివ్వవలసియుండును.

3. ఫారముల కొరకున్న యింకా యితర విషయముల గురించిన్ని డిప్యూటీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు వారి పేర వ్రాసి కనుకోవలసినది. అన్నిటికంటె తక్కువయినది గాని లేక మరి ఏ టెండరునయినను అంగీకరించి తీరవలెనను నిర్బంధ మేమియు లేదు.

డిప్యూటీ బోర్డు ఆఫీసు } యి. ప. డేవిసు, ప్రెసిడెంటు, జిల్లాబోర్డు గుంటూరు ది 21-1-17

666 27-1-17

ముక్కు గొట్టములు.

సవరంబంగా అపరంజిత్ చేయబడి పుష్కరాగం రాయితో కట్టబడినది. ధర పెద్దపైజా 1-కి రు. 8.0-0, నడితరం 7.0-0, చిన్నవి 6.0-0, సదరుగొట్టములు యిమి టేవెన్ కుచ్చకంపుతో కట్టినవి పెద్దవి రు. 4-0-0, నడితరం 3.12-0 చిన్నవి 3-8-0. బ్యాకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకం. పుష్కరాగం రాయకిన్ని సవరం బంగా అపరంజిత్ పుత్తరవాదం ఆర్డరు చేయునపుడు ఆర్డర్ గు 2 రూపాయలు పంపవలెను. మిగత వి. పి. ద్వారా పుచ్చుకోవడు. (642) ఆర్ ఎస్. కన్నయ్య, అవడిపాడు, చెంగల్పట్టణ జిల్లా.

భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీ సభ.

అయిదవ దినచర్య.

ఈ నెల 28వ తేదీ శుక్రవారము 11 గంటలకు మరల సభవారు విచారణను ప్రారంభించిరి. సర్ థామసు హాలెండుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. దీనినికంపెనీ (లిమిటెడ్) అధికారి

సర్ క్లి గుంటు సెంపును

గారు మొదట పరిశీలించబడిరి. సాక్షిలిఖితవాక్యాలు మున నీక్షింపంగతుల వివరించిరి.

పరిశ్రమలయం దనుభవము గల వారొక పరిశ్రమ వ్యవస్థాపనమును స్థాపించునోరనపును ఇంగ్లాండు మొదలగు ఇతర దేశములకుంటే హిందూదేశమునం దెక్కడు కష్టమేదయు లేదు. తగిన ధరావస్తు లేని వ్యవస్థాపనల కార్యక్రమమును దొరతనమువారు పరిశీలించు చుండుటయు, ప్రధాన వ్యవస్థాపనలకు దొరతనమువారొక డైరెక్టరునో లేక కొంతమంది డైరెక్టరులనో నియోగించుటయు వాంఛనీయము. దొరతనము వారు నియోగించు డైరెక్టరులు దొరతనపు టుద్యోగస్థులయి యుండ నక్కరలేదు.

ఆదర్శక కర్మాలయములను జనులు స్థాపించుకొనగలరను నిర్దేశము లున్నపుడు దొరతనమువారా దర్శక కర్మాలయముల స్థాపించ నవసరములేదు. ఆదర్శక కర్మాలయములకు సహాయముగూడ చేసే నవసరములేదు. ప్రస్తుతమందున్న పరిశ్రమలతో పోటీకి తాళజాలని యాదర్శక కర్మాలయములకు దొరతనము వారు ద్రవ్యసహాయము చేయవచ్చును.

జనులు స్వంతముగ పరిశ్రమలయముల స్థాపించుకొను నటులవారిని ప్రోత్సహింపవలయునని ప్రతిపక్షియల దేశమునందు స్థాపించవలయు ననునప్పుడే దొరతనమువారా దర్శక కర్మాలయముల నిర్మించుట మంచిది. హిందూదేశపు ఆనందములకు పుష్కలమైనది ఆదర్శక కర్మాలయములు విదేశ వ్యాపార కర్మాలయముల కంటే నుత్తములుగ పరిగణింప వలయును. సరకు బాగుగ చెలాయని యగు చున్నదని తోచిన వెంటనే దొరతనమువారు తాము స్థాపించిన ఆదర్శక కర్మాలయములను ధనవంతులకు గాని కంపెనీలకు గాని యిచ్చి చేయవలయును. అటు లిచ్చి చేయుటకు ముందు ఆ కర్మాలయములను సైనికోపయోగముల గమనింపవలయును. సైనికుల కది యుపయోగ కారిగనున్న దాని సైనికకాఖికిచ్చి చేయవలయును. జనులు స్వయముగ స్థాపించుకొన కర్మాలయములతో మరయే నూతన కర్మాలయములైన పోటీకి వచ్చునో తోచునపు డట్టి నూతన కర్మాలయములకు దొరతనమువారు రెట్టి సహాయము చేయకూడదు. తగిన సలహాలను, కృతాంతములను చెప్పించు దొరతనమువారు కొంతవరకు పారిశ్రామిక వ్యవస్థాపనలకు సహాయము చేయగలరు. దొరతనమువారేమే వ్యవస్థాపనల కేమే సహాయమును చేయనదియు బహిరంగము చేయు చుండవలయును.

దొరతనము వారి సహాయములకు బకింగుహాము కన్సాటక యంత్రాలయముల వారు తమ యంత్రాలయములందు పనివారలకు ప్రాథమికవిద్య గణప ప్రయత్నించుచున్నార. ఇది విజయవంతముగ నుండి మంచి యుత్సాహమును గలిగించుచున్నది.

కార్యనిర్వాహకాధికారులతో నొక పారిశ్రామిక సంఘము (బోర్డు) స్థాపించవలయును. దాని కొక కాశ్యోతపు డైరెక్టరును, విశేషకాలమువరకును సభ్యులను ఉండవలయును. ఆ డైరెక్టరు ఇండియను సర్వీసు ఉద్యోగి యయి వర్తక ప్రతినిధిగ నుండవలయును. పరిశ్రమల కొక డైరెక్టరు జనరలు గూడ యుండుట మంచిది. ఈ రాజధానియందు నీటిమాగ్గములు అజాగ్రత్తతో జాడపడుటవలన కట్టెలు, ఆహారపదార్థములు మొదలగు వస్తువుల ఖరీదులు విశేషముగ పెరిగి పోవుచున్నది. రయల్ ట్రేలాభివృద్ధి రెట్టండినను ఈ జలమాగ్గముల మాత్రము పూడిపోననియగూడదు. గత పది సంవత్సరముల నుండియు ఈ రాజధాని యందలి పరిశ్రమలు మిక్కిలి తగ్గిపోవుచున్న వని వినుచున్నాము. దొరతనమువారు మహా ఆతురతో పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయగోరు చున్నటుల గూడ వినుచున్నారము. కాని యధాగత్యితిని బట్టిచూచిన ఈ రాజధానియందు పరిశ్రమలు కృశించుటకు దొరతనమువారే ముఖ్య కారకులు. పరిశ్రమ సంస్థాపనల నిమిత్తము పెట్టుకొనబడిన దరఖాస్తులను, దరఖాస్తువారు లేమియో యా

త్వాభి వృద్ధికి గోరుచున్నటుల, విచారించుటయందు దొరతనమువారు మిక్కిలి యనాదరణమును ఆలస్యమునుజేయుచుండెడివారు. అనేక దరఖాస్తు లసందర్భముగ తిప్పి వేయబడు చుండెడివి.

చెన్న రాజధానియందు దనధికార వర్తకులు మిగుల స్వల్పము. అందుచే నిదటి నిరంకుశాధికారులు దాని నణగ త్రొక్కుచున్నారు. నిజముగ దొరతనమువారు పారిశ్రామిక కాభివృద్ధికి గోరనయెడల వా రేమియో యాదర్శక కర్మాలయముల స్థాపించుటకంటే ఇప్పుడున్న పరిశ్రమలను కర్మాలయములను ప్రోత్సహించి వారి యిబ్బందుల తొలగించుట ప్రథమ కర్తవ్యము. దొరతనము వారు వ్యవస్థాపనలకు పారిశ్రామిక వ్యవస్థాపనల నెటుల ప్రోత్సహింపవలయునో నేర్పబ్రయత్నించుటకంటే తమ యంత్రముల నిండుక తిప్పకొని ప్రజలకు తోడ్పడి తమ యాదర్శముల నెఱవేర్చుకొనవచ్చును.

పారిశ్రామిక కాభివృద్ధికి సహాయము అనధికార సభ్యులతో నొక సంఘము ముందరెరిగియు, గృహ పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయుటకు ముగ్గుర, కల్లికోట, విజయనగరము మొదలగు ప్రదేశములలో చిన్న చిన్న బోర్డు లుండవలయుననియు హాలెండుగారితోడను, పారిశ్రామిక సంఘము వారికానొక వ్యవస్థాపనకు సహాయము చేయు టావశ్యకమని తలచినపుడు సహాయముచేయ గోరబడిన ఋణములు చిన్న మొత్తము లైనవారే స్వయముగ నియ్యవలయు ననియు, పెద్దమొత్తములైన దొరతనమువారి నడుగవలయుననియు ముఖ్య గారికిని, కత్తి కలియకుండుటకు కాననములవలన ప్రయోజనము లేదనియు, మంచిరకపు పదార్థములకు బహుమానము నిచ్చుమండ్రిన కత్తిలు వాటంతటనే తగ్గిపోవుననియు హాస్పిస్సును గారికిని, తమపనివాండ్రనిమిత్తము బకింగుహాముయంత్రాలయమువారు స్థాపించిన పారిశ్రామిక నిధికుంపెనీవారి యధికారములోనే యున్నదనియు, అందు పనివాండ్ర కే యధికారమును లేదనియు మరల ముఖ్య గారికిని, బకింగుహాము యంత్రాలయములలోని కుత్తివాండ్రకు పాతకాలలు స్థాపించబడినవిగాని విద్య నిర్బంధకముకాదని మరల హాస్పిస్సును గారికిని, కుత్తివాళ్ళ హాజరు కావలయునని నిర్బంధము చేయకూడదని తన యభిప్రాయమనియు, అటులచే యుటవలన తమకర్మాలయపుకాలిపనికి హానివాట్టిల్ల వచ్చుననియు, కర్మాలయము స్థిరస్థాపన నొందిన వెనుక నటుల నిర్బంధన చేసినను చేయవచ్చుననియు మరల ముఖ్య గారికిని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ఇదివరకు జనులచేత స్థాపించబడిన పరిశ్రమలనంటి పరిశ్రమల నిమిత్తమే దొరతనమువారు రాదర్శక కర్మాలయముల స్థాపించ గూడదనియు, అటుల చేయుటవలన వారు ఇదివరలో నుండు పరిశ్రమలయ జనులతో పోటీకి వచ్చినవారగుదురనియు, దొరతనమువారు స్థాపించిన యాదర్శక కర్మాలయము సగము వరకు అవిచ్ఛిన్నముగ బిరిగి విశేషలాభకరమైనదిగ పరిణమించు నటుల జూపుట సమయమునందా పరిశ్రమ యందే మరియొకరు స్వయముగ కర్మాలయముల స్థాపించిన దొరతనమువారు తమ కర్మాలయము నాపివేసి అనూతన కర్మాలయాభివృద్ధిని ప్రోత్సహింపవలయుననియు, బాంబాయి యందలి విక్టోరియా సాంకేతిక విద్యాలయము వంటి విద్యాలయము చెన్నపురియందును స్థాపించ వలయుననియు సాక్షి ఆల్ ఫ్రెడ్ చాటర్లసుగారి కుత్తరమిచ్చెను.

స్వంత కర్మాలయము లిప్పుడు జెయిలు పరిశ్రమలతో పోటీనొందు చున్నవని లాహిగారికిని, బకింగుహాము యంత్రాలయములలో భారతీయులు, యూరోపియనులు గూడ వంతుదారులుగ నున్నారనియు, అది యొకప్పుడు లాభకరముగను ఒకప్పుడు నష్టకరముగను యుండియుండి ఇప్పుడు లాభమునందుచున్న దనియు, కంపెనీలో ఇద్దరు భారతీయులు డైరెక్టరులుగ నున్నారనియు, ఆయంత్రాలయము లందలి నరకు హిందూదేశ బర్మాదేశములం దన్ని ప్రదేశములకును చెలాయనియగు చున్నదనియు సాక్షి మాలవ్య గారికిని తెలియబరచెను.

మాలవ్యగారు.—ధనమును ప్రోగుచేయుటకు హిందూదేశమునందలి స్థితిగతు లింగ్లాండు దేశము వాటి వలెనే యున్నవని చెప్పిరి. మిఖాగములలో పదియవవంతు మాత్రమే భారతీయులే తీసికొనవలెను? మతుదాల్లో దైదవవంతు మతుదాల్ల మాత్రమే భారతీయులుగ నేల యుండవలెను? ఉ॥ మేముక్రొత్తగా యంత్రాలయమును స్థాపించితిమి. అందుచే కొలదియంది భారతీయులు మాత్రమే అందు చేరి యున్నారు.

ప్ర.—జపాను వారలను, అమెరికా దేశీయులను భాగస్వాములుగ జేయుట కిష్టపడుదురా?

ఉ॥ జన్మమలనుకొని మరయొక్కరినైన నేను భాగస్వాములుగ జేర్చుకొనెదను.

ప్ర.—వ్యవస్థాపనలందు భారతీయులును, బ్రిటిషు వారును గలసి పరిశ్రమలయముల స్థాపించుకొని పరదేశీయుల నెడబెట్టుట మంచిదా? కాదా?

ఉ॥ మా కిక్కడ కావలసినది ధనము. వచ్చినవారెవరైనదియు మా కనవసరము.

ప్ర.—మీరు వారి ధనము నభిలషించుచున్నారు. ధనము సాధ్యమైనంత చౌకగ రానిండు. కాని మన పరిశ్రమాధికారులు వారిని చేర్చుకొనకూడదు కదా?

అమెరికాదేశీయుడే కాని, జపానుదేశీయుడేగాని ఆంగ్లేయుడే కాని మనయధికారము దృఢమైనది కావలెను.

ప్ర॥ వారు యజమానులగుట మీ కిష్టములేదు కదా?

ఉ॥ వంతుల పుచ్చుకొని యందు మూలమున వారు మన యధికారులు కావచ్చును. పరదేశీయుల జేరనియకూడదని మీరుకానింప దలచితిరామేమి?

మాలవ్య.—నేను కానింపవలదు కొనలేదు. వారితో గలసి స్నేహభావము కార్యము కొనసాగించుట పాపగదా?

ఉ॥ పాపగ నేరదని నా యుద్దేశము. స్వేచ్ఛాపద్ధతుల మీద మనము మన స్వేచ్ఛావ్యాపారము కొనసాగించుకొని దలచిన జపానీయులను, అమెరికా దేశీయులను మన దేశమున కర్మాలయముల స్థాపింప నీయకుండ జేయుట పాపగదు.

సాక్షి విచారణము పూర్తియయిన పిమ్మట మంతుదారులలో మొత్తమున పదియవ వంతుమాత్రమే భారతీయులు పెట్టుబడి పెట్టినను అయిదు గురు డైరెక్టరులలో నిరంతరము భారతీయులుగ నియమించుట యందతము మంచి యుపకారము చేసినది ఆర్. ఎ. కె. ముఖ్య గారు పలికిరి.

ఆర్. పి. జిల్లు గారు.

మీరు గుంటూరువారు. దూది యంత్రాలయమున పనిచేయుచున్నారు. వీరికి దూదిని బస్తాలగకట్టించు వ్యాపారమున నలు వనియేండ్ల ఆరుభవముగలదు. అతఁ డాజిల్లావాటి బయటికి వెళ్లలేదు. ఆజిల్లాయందు మంచి పారిశ్రామిక తోత్సాహమున్నది. ఇప్పుడవట 60 నేల బస్తాలకట్టుటకు 4 యంత్రాలయములున్నవి. యంత్రాలయములు విశేషముగ నుండుటవలన లాభమేమియు లేవున్నది. ఒకయంత్రాలయము మాత్రము విశేషలాభము మొందుచున్నది. తక్కిన పది యంత్రాలయములును గలసి 36000 బస్తాలకు కట్టుచుండ నది యొక్కటియు 24000 బస్తాలకు కట్టుచున్నది. మూడు యంత్రాలయముల కేమియులాభమేలేదని చెప్పవచ్చును. ఒకొక్క యంత్రాలయ స్థాపన రూ. 80000 లు పట్టును. మొత్తముమీద నన్నిటికి 8 లక్షలు పెట్టుబడి పెట్టబడినది. ఈ సామ్యంతయు జనులవలన స్వంతముగ ప్రోగుచేయబడినది. ఈ పరిశ్రమతప్ప నేరు పరిశ్రమయందు పెట్టుబడి పెట్టుట కాజిల్లాలో మరి సామ్యు దొరకదనియే చెప్పవచ్చును.

గుంటూరు జిల్లాయం డెంతకాలము నుండియో ఈ దూదిపరిశ్రమయందలి కత్తి జరుగుచున్నదనియు, ఇందుకు గూర్చి యంత్రాలయాధికారులు తగిన జాగ్రత్తతీసికొన వలసి యున్నదనియు కఠింభాయిగారికిని, గుంటూరునందలి 11 యంత్రాలయము లందును నాలుగు ఆంగ్లేయులది, 5 భారతీయులది, 2 పార్సీలవని మాలవ్యాగారికిని సాక్షి చెప్పెను.

జె. ఇ. హాక్స్లియ్యగారు.

మీరు ఇండియను అల్మామియము కంపెనీ (మదురాసు, లిమిటెడ్) యొక్క జనరలు మేనేజరు. మీ పరిశ్రమ నిమిత్తము సామ్యుకు ప్రోగుచేయుటకు మూడు సార్లు ప్రయత్నించిరి. మొదటి పర్యాయము ఒక లక్ష రూప్యములును, రెండవ పర్యాయము రెండులక్షల రూప్యములును, మూడవ పర్యాయము రెండున్నరలక్షల రూప్యములును సమకూర్చవలసివచ్చెను. పరిశ్రమకొత్త దగుటవలన మొదటి పద్దును సమకూర్చుట చాలకష్టమయ్యెను. కాని తక్కిన రెండుపర్యాయములును ద్రవ్య పుత్తిసులభముగ సమకూడినది. వీరికంపెనీలో ననేక వంతుదారులు యూరోపియనులు. మొదట దొరతనమువారు లేని నాదర్శక కర్మాలయముగ స్థాపించిరి. పిమ్మట నికంపెనీవాడు దాని దొరతనమువారివద్దనుండి కొనుక్కొనిరి. సాక్షి ముఖ్య ప్రాముఖ్య ప్రకారము దొరతనమువారు విరాళములయగాని, ధనసహాయములను గాని, వంతులకు పూచీబడుటవగాని, గుంటూరువలయు ధనముతో కొంతభాగమునిచ్చి భాగస్వామిగ జేరుటగాని మంచిదికాదు. అగినధరావస్తు మూల ఋణముల నీడువచ్చును. సరకు మంచిదైన కొంతకాలము ముందు భాగస్వామిగ తీసికొనుటకు పూచీపడవచ్చును.

అసాధారణ సభా సమావేశము.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష

సేకిటంగరావుగారు తమ నవనామ నువ్వనామించు
కొనగూడదని ఎచ్. జే. వలనుగా రాక్షసిందిరి. ప్రతిభాగ

విద్యుత్తు ముద్రలు సభ్యులు రహస్యముగ విచారించవచ్చిరి.
 మాత్రము వాటివారములు అన్నియును రహస్యములు.
 విద్యుత్తు చురరాసు ద్రవ్యము అసోపియేషనువారు పరీక్షించ
 వచ్చిరి.

అందువలన న్యాయమూర్తి శేషగిరయ్యగారి కిట్లు
ప్రస్తావించిరి:- 1916-వ సం॥కు పూర్వపు విద్యాధ్యుకు కూడ
ఈ సౌకర్యము వర్తింపవలసిన దని నే నభిప్రాయపడు

నాగపూరు, జనవరి 25:—మూ॥ తోషి, విశ్మయ, దమర, కల్పరూ-సర్ గంగాధర చిట్టా వీరు గార్ల మున్నగువారు నేడు దయమున కమీషనరుగారిని గోరు గారిపుకస్సురు లైద్యించి తీర్మానములనొసంగిరి. “రాజభి క్తికి విజయపులాహను సంశించి తిని. విజయప్రాప్తికింక సైన్య భారములు మనపైబడునో తెలియదు. తక్కిన విషయములు కొన్ని దోరతనమువారి ఆలోచనయందున్నవి. అనిచి సెంటుమ్యుగారిని బహిష్కరించు విషయమున నది మీ సమావేశమునకు సంబంధించినది గాదని నేనిదిరకకే నుడివియుంటిని. మీ తీర్మానములు మిత్రభావముతోడనే జరుపబడినవి. ప్రత్యేకముగ నొక రాజకీయోద్యమ ప్రకటనను జరుగు నని తెలిసినది. అయినావలెనో బిసెంటుగాని సాక్షికు జొసంగిన యుపన్యాసమునుబట్టి ఆ ప్రత్యేకోద్యమ ప్రకటన మెట్లు జరిగియుండునో మనము గ్రహింపవచ్చును. బిసెంటు ప్రతినిధి ప్రసంగ మగుటచే నది నాటుకొనలేదు గాని అది మొదటినుండి తుదవరకును జాలివైషమ్యమును కలిగించునది గానే యుండెను. ఇట్టివి జరుగకుండనే ఇప్పుడు దేశరక్షక శాసనము నాశ్రయింపవలసి వచ్చినది. అతని యుపన్యాసమున రాజభక్తిసూచన, కొంత లేకపోలేదు గాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నిలుపుట కిట్టి రాజభక్తి మీలో కొందరు 1914 లో ఈగదిలో నెల్లడించిన భావములకు కేవలము విరుద్ధమని మిత్రమే నేననగలనని ఛీపుకమీషనరుగారు నుడిచిరి.

స్థానిక వార్తలు

(1)

చెన్నైలో ఆంధ్ర సభ:—సాంఘిక సేవాశాఖ:

ఈ నెల 31 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు (ప్రా.ద్య. 14) సభాభవనమున మ. పాలపత్తి నరసింహముగారు సంఘ సేవనుగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

కాలండరు:—కోయంబత్తూరులో సులలితములగు

సరుకులను విక్రయించు వ్యాపారులగు కే. పి. చెట్టిగారు పంపిన అందమును కాలండరు మాకార్యాలయము నలంకరించి నది. 12 నెలలకును పన్నెండు కాగితముల తునకలుగలవు. దీనియందలి చిత్రపు చాల ముద్దుగులుకు నిర్దుటాలకుల యాక్రతులతో రమణీయుగ మున్నది.

నేషనలు ఇండియను ఎస్సోసియేషన్:—

ఈ సంఘమువారి నాదరించుచు లూడ్ గోవిందగారు గారు మొన్నటి శనివారము సాయంత్రము 7 వ భవనమున పెద్ద విందుచేసిరి. వైటుమెడ్ దొరసానిగారు, టూడ్ హంటుగారు, దివాన్ బహద్దరు పి. పరాంకుశము నాయుడుగారు మొదలగువారల నేకులు ఆచటికి విచ్చేసిరి.

బహిరంగ సభ:—చేపటి మంగళవారము ఉదయము 7-30 గంటలకు సాబ్బు కొటాపువద్దనున్న రాయల భయేటయలో పండిత మదనమోహన మాల్యగారు చెన్నైలో విద్యార్థుల కొకయువన్యాయము నొనగెదరని పి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్య పి. ఎ. ఎల్. టి. వి. వేంకటసుబ్బయ్య ఎ.వి.ఎల్.టి. పి.ఎ. సుబ్బారావు అయ్య పి. ఎ. ఎల్. టి. వి. సీతావతి నాయుడు పి. ఎ. ఎల్. టి. గారులు మాత్రం వ్రాయుచున్నారు.

వైదాపేట గ్రామ న్యాయాధికారి:—వైదా

పేట గ్రామ న్యాయాధికారి లక్ష్మీనారాయణ అయ్యగారు తమకు లంచమియ్య బ్రయత్నించినది తాత్కాలిక వైదాపేట జ్ఞాన ప్రకాశము పిల్లగారు వారినిద కేసు నేయగా గ్రామ న్యాయాధికారికి కిత్తుయు జరిమానాయును విధింపబడినదని తెలిపియుంటిమి. అందుపై నతడు అపీలుచేయగా మెంట్లట్టు జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారు రూ 500 ల జామీనులు చెండిటి వైని వారిని విడిచిపెట్ట ననుచుంటిమి.

విజయనగర చరిత్రము; సుగుణవిలాస సభ:—

మొన్నటి శనివారము సాయంత్రము సుగుణవిలాస సభవారు విజయనగర చరిత్రను నాటకమును తెలుగుభాషను ప్రదర్శించిరి. నాటకప్రదర్శనము ప్రశంసాస్థము. రామరాజు, సకలము తిప్పయ్య, పటాణిపాత్రములు కడురచనముగ పోషింపబడినవి. పటాణిపాత్ర ధారణ రసవిహణము ప్రత్యేక ప్రశంసాస్థము. అనాటిపాత్రముగూడ సత్యముగ నె పోషింపబడినది కాని పాత్రాచిర్యము కలెలలోనమున్నది యొప్పుకొనక తీరదు. మొత్తమువీధ ప్రదర్శనము కరుణానిహితముగ నున్న దనటకు సందియము లేదు. ఈసభవారి తెలుగు నాటకప్రదర్శనావైపున మద్దతియూని చెప్పవచ్చును.

స్త్రీల సమావేశము:—బ్రహ్మసమాజమునా

52 వ సాంస్కృతికోత్సవ సందర్భమున సమాజమునా సమావేశ సందర్శనమునందు క్రిందటి శుక్రవారము సాయంత్రము స్త్రీల సమావేశము జరిగెను. శ్రీమతి సాయబట్టి అమ్మాయి పి. ఎ. ఎల్. టి. గారు గ్రామనాధి పత్యమును వహించిరి. డాక్టరు ముత్తులక్ష్మీ అమ్మాయి ఎం. బి. సి. ఎం. చిరగమ్మగారు నిన్ను జాత్యుపారణము గూర్చును, శ్రీమతి కామక్షి అమ్మాయి “భక్తి శక్తి ప్రేమ” య గూర్చును, శ్రీమతి మంగమ్మగారు రాజా రామమోహన రాయలును గూర్చి తెలుగుభాష యందును ఉపన్యసించిరి. మంగమ్మగారు తెలుగున మాట్లాడుట కిదియే ప్రథమ ప్రయత్న మయ్యును భాగుగ నుపన్యసించిరి. భావనికాన్య బోనుసతిగారిల వీణావాద్యము నానందించిన విదవ సభ చాలింపబడెను.

బహిరంగ సభ:—ఈనెల 30-వ తేదీ మంగళవారమునాడు క్రైస్తవ యువజన మండలియన నొక సభ జరుగును. మదరాసు లివ్వుగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు. ఆ సమయమున ఉపన్యసించువారలలో ఆంధ్రానుగా కొకరు, ఆంధ్రానుగా రు. నలసదేశములలో నుండు పనివారింద్రులు చేసిన మహోపకారమునకు వారికి కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ నొక

తీర్మానము చేయుటయు. ఈ సభ కావ్యనించువారలలో నీ క్రిందివారు గూడ గలరు. ఎస్. హబ్బారావు, రెవరెండు డి.బి.ఎం. తెలుగు, భాగ్యం బహద్దరు కూడకబుడ్డా సాహెబు, దివాన్ బహద్దరు ఎల్. ఎ. గోవిందరావుల అయ్యగారు, గౌ. లగు యాతూబు హస్సేగారు, దివాన్ బహద్దరు కరుణాకర మినసుగారు, జి. ఎ. నరేశ్వరుగారు, రావు సాహెబు సి. సుబ్బయ్యచెట్టిగారు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఎం.డి. దేవదాసుగారు, నాగేశ్వరరావుగారు, వీర లాహర్యపత్రికయందు సంతకమును చేసియున్నారు.

దక్షిణాంధ్రీయో బ్రహ్మసమాజము:—తమచే

నడవబడుచున్న విద్యాలయములందలి బాలుకు బాలలకు తుల్య మెనగు స్కూలు లేము జనవరి 27 వ తేదీ సాయంత్రము మొకసభ్యుగావించిరి. తత్సమయమున మహారాజశ్రీ కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు మంతులుగా గ్రామనాధిపత్యము వహించిరి. ఈశ్వర ప్రాధ్వనముతో సభాచర్య ప్రారంభ మయ్యెను. ఆంధ్రము సోమకూడగనెల్ల డి. ఎ. డి. ఎల్. గారు తమ యామోగ్యము ప్రవచున్న దిని పాతకాలల యొక్కయు మూడు రాత్రిపాతకాలల యొక్కయు స్థితిగతుల గూర్చి కాగ్యనివేదకను చేదిరి. పాతకాలానిర్వహణయు నందుత్రమకు సాహాయ్య మొనరించిన వధ్యాయ మహారాజగారికిని తదితరులకును తమకృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. పాతకాలలో చదువుచున్న విద్యార్థు లిరువురు మత్తుద్రవ్యములగుర్చి యొక సంభావణమును గావించిరి. విద్యార్థులకు లాగులు చొక్కాలును, అల్పాహారమును నొనగగబడెను. అగ్రామనాధిపతిగారు తమ యుపన్యాసమునందు విద్యయొక్క ప్రాముఖ్యతను వక్కాణించి, విద్యావ్యాపనమునిమిత్తము బ్రాహ్మసమాజము వారు చేయుచున్న పనిని క్లాఫించి, వారి ప్రయత్నములకు బ్రాహ్మసమాజికులును, తదితర విద్యార్థిమనుషులను దోడ్పడుట యశ్యంతాకర్మక నుని చెప్పిరి. శతజన్మఫలమున మొకపాతకాలను పోషించి విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము పాటు బడవా రగుటచేతను పశోపకార చర్యమునబూని యాంధ్ర దినపత్రికను సమగ్రతతో నిర్వహించువా రగుటచేతను శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు తత్సభాధిపత్యమునకు సర్వవిధముల నర్హులని నుడిచి పాలపత్తి నరసింహముగారు వందనముల నర్పించిరి.

క్రొత్త పెరిఫ్ గారి గౌరవార్థము జరిగినవిందు

రావుసాహెబు సి. రామానుజ శ్రేష్ఠిగారు చెన్నైలోకి పెరిఫ్ గా నియమింపబడినందున వారిని గౌరవించుటకై దక్షిణాంధ్రీయో బ్రహ్మసమాజ సంఘమువారి ఆనందమునందు చాల మంది ప్రముఖులుకూడిరి. శ్రేష్ఠిగారు ఈవదలి పొందిన ఆర్య వైశ్యులలో మొదటివారు. వీరు నాన్రబీచ్ రోడ్ నందున్న కింగ్ ఆండ్ కంపెనీ కన్యకలు. వీరు హైదరాబాద్ న్యాయలలోనే కాక బరోహా వాయించు సమితియు ఘనలవహించిన వారు. ఇతరులకు సహాయముచేయుటయందు ముఖ్యముగా విద్యా విషయములో వీరికి జగద్విఖ్యాతి మైనది. వీరు వెంటబూరు జరకువాకములందు రెండు జాతికాలముల పోషించుచున్నారు. జనలకు వీర చేయుచున్న మేటిసహాయము కడవగ నీయును. కింగ్ ఆండ్ కంపెనీ నలువది వత్సరములకు పూర్వము ప్రస్తుతాభ్యుత్థులగు నీయువురు సోదరుల తండ్రిగారిచే ప్రస్తుతమున్న బోట నే స్థాపింపబడినది. ఇదిగి వెనకకు వ్యాపారము మునములయితి లాభకరముగానే జరుగుచున్నది. సభికులు తమపట్టు తెల్పివేరిన స్నేహభావము త సోమర వ్యాపారుల నేకాక సంఘమునంతయు గౌరవించుచున్న శ్రేష్ఠిగారు తెలియజేసిరి.

సాయంత్రము 5 గంటల కావ్యసము చేయబడిన వారందరు విచ్చేసిరి. కొందఱొక పండితా కాగ్యుండిరి. ఒకరంగమునందు వాద్యగాంధ్రు కొంద లొక గంటవరకు సభికుల నానందపరిచిరి. తర్వాత సభికులందరును హరిశ్చంద్ర కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన పెండు నాగించిరి. అథను పక్షము నూర్చు విందునారగించిరి. హైందవులకు తిగిన సలహాగములు పుష్కలముగానుండెను. యూరోపియనులకు గూడ శ్రేష్ఠముగ పక్కాన్నములలోపమేమియు జరుగలేదు. సాయంత్రమైన తర్వాతిముగల పందిలిలోనికి వచ్చి వింతయైన ప్రదర్శనములను సభికులందరు చూచిరి. బలమున తెల్లడిన రమ ప్రదర్శనములును, గారిదీవిద్యలును, మొగ్గవారుట మొదలగు నల్లవిద్యలును ప్రదర్శింపబడెను. విందుసమయ మందంతయు అడయార్ ఆర్ ఫ సెజ్ ల్యాండువాను తమ గానవిద్యానిపుణతను జూపుచుండిరి. తుట్టతుడకు బాణసంచానుకాలుట్టుతో సభయుగ్గి నెను. సభికులందరు చేయియందికి త్కుమగా నుండరు.

ఎల్. ఎల్. డి. బిరుదమును ప్రస్తుతము పొందాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు వైముఖాస్థులగా నున్న రెవరెండు డాక్టరు మెకిచనుగారి కిచ్చుటకు శనివారమునాడు పొందాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు తీర్మానించిరి.

గౌరవనీయులగు ఎల్. పి. ఎస్. కనస్వామి అయ్య రుగార్డు ఈనెల 22వ తేదీని అడివనలు జిల్లా న్యాయాధికారి ఆర్. నారాయణఅయ్యు గారిలోగలస్థి మన్నురుగుడికి బోయిరి. పురజనుల తాత్పర్యముతో ఆచిఫల నావింపిరి.

సాయంత్రము 5 గంటల కావ్యసము చేయబడిన వారందరు విచ్చేసిరి. కొందఱొక పండితా కాగ్యుండిరి. ఒకరంగమునందు వాద్యగాంధ్రు కొంద లొక గంటవరకు సభికుల నానందపరిచిరి. తర్వాత సభికులందరును హరిశ్చంద్ర కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన పెండు నాగించిరి. అథను పక్షము నూర్చు విందునారగించిరి. హైందవులకు తిగిన సలహాగములు పుష్కలముగానుండెను. యూరోపియనులకు గూడ శ్రేష్ఠముగ పక్కాన్నములలోపమేమియు జరుగలేదు. సాయంత్రమైన తర్వాతిముగల పందిలిలోనికి వచ్చి వింతయైన ప్రదర్శనములను సభికులందరు చూచిరి. బలమున తెల్లడిన రమ ప్రదర్శనములును, గారిదీవిద్యలును, మొగ్గవారుట మొదలగు నల్లవిద్యలును ప్రదర్శింపబడెను. విందుసమయ మందంతయు అడయార్ ఆర్ ఫ సెజ్ ల్యాండువాను తమ గానవిద్యానిపుణతను జూపుచుండిరి. తుట్టతుడకు బాణసంచానుకాలుట్టుతో సభయుగ్గి నెను. సభికులందరు చేయియందికి త్కుమగా నుండరు.

డి. ఎల్. పరిక్ష:—హిందూ సహస్రయ్య కన్యకాశ్రమములు రెండులోను కడప మూడవవరకు ముఖ్యము తెలంగాణలోను పి. ఎల్. పరిక్షలో కన్యకాశ్రమములు మూడింపబడవలెనని న్యాయమూర్తి శ్రీనివాసయ్యగారు కృత్రిపా దించిని. తీర్మానము వెలుగు వారి యసాధారణ సభలో నామోదింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయపు క్రొత్త సభ్యులు:—గౌ. సాహెబు మహమ్మద్ బఖుల్లాసాహెబు, కే. సి. రోల్స్, ఆర్. స్వామినాధయ్య, ఆర్. వేంకటకృష్ణము నాయుడు, పి. రంగస్వామి అయ్యగారు, ఎ.ఎ. నారాయణ రావుగార్లు కకాశాఖకును; గౌ. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీముగారు ధన్యకాశ్రు కాఖకును; కల్లులు గిద్దగారు వైద్యకాఖకును సభ్యులుగా నియమింపబడుటకు ఇటీవల జరిగిన నె నెటువారి యసాధారణసభలో తీర్మానింపబడెను.

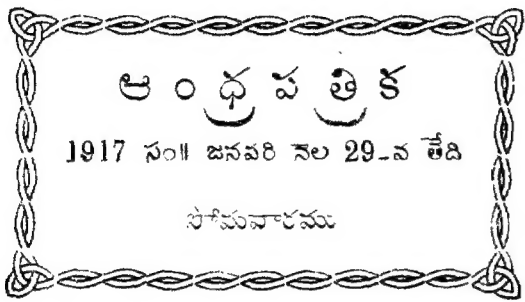
కొండు పేటలో కన్యమువారి అపకారమును గూరి కర్మిగుగారు ప్రకటించిన లేఖను లెట్టి నెంటు గవర్నరుగారును మూ. చోడిగుగారును గరచించిరి నిజమేనా గానిబోయిన వారి అభిప్రాయములేనా ఆపుత్రములు దొరతనమువారి ముద్రాల యములో ముద్రింపబడినవా? ముద్రకా కన్యముమెల రోర తరమువారికి ముట్టినది? అటుల వ్యక్తిమాత్రుల కమయములు జరుగకచ్చునా అలెదే ప్రభుత్వోద్యోగులతోనే ఏ జిల్లాలలో సంచారము చేసెను. భారతీయ ప్రముఖులలో నెవరితో సంత్ర దించెను. ఇతడు చూచిన ఆటవికుల తెరువ వారేజిల్లాలలో నున్నార. వారు ఆక్రీకాలోని ఆటవికుల కలెయె ఆనాకరి కులో? కర్మిగుగారు ప్రభుత్వమువారి పరములను వేరైనచ చూచిరి? వారిని చూడెదరా దొరతనమువా రిచ్చుము? నీ వ్యయవాద కేసు సహాయముచేసిరి. వీరితో ప్రభుత్వోద్యోగుల కెమర్ల సుబంధముగలవా. వా రా తే ఖ ల ను ప్రకటించి రా? ప్రభుత్వోద్యోగుల కానను వారిపై కేల ఆం. భరప జడతెరు. వానినిపు డములు జరిపెదరా అని నాన్రబీచ్ కావన విద్యాసంస్థయందు మా మోతలాలు నెల్లొనాడి గిదిమి.

యూ.వై.పెటె సుత్రిక కొక విశేషము సాగ్రావ్య కామనస్యము రాజప్రతినిధిగారి కమర బల్లము పుష్పము వందలి తోరకల నన్నిటిని గర్హించుచు నొకవ్యాసమును వ్రాసెను. యూ.వై.పెటె సుత్రిక సాగ్రావ్య విశ్వవిద్యాలయము నుండే సాగ్రావ్య సుత్రిక నున్నవట! ఆ సుత్రికయొడక మెట్టిబాగమున వైకొనకాడెదట! కాగ్యురవ్యాసము సంఘమువారి కొరక నాలోచించుట రహస్యము కాదట! రాజ ప్రతినిధిగారు హిందూదేశపు పంచాలలో దేశముల శిల్పముగూ వలయుచున్ను తెల్పుటలు తా ములోచిందు. చరమ ఈసంగ తుల నాలోచింప కూవవట! విజ్ఞాపన బ్రాహ్మసమాజ సుత్రికగారి సలహాకరకని అం దువహించిరి కన్యక అవిజ్ఞాపన పత్రమును ప్రకటించనే కూడవట! కాగ్యుర భావము లలివామలకు నుంచి యుత్సాహమునగిరిగి కాగ్యు నంతరపు ముప్పులపై వారి కాగ్రహముగలింప గలవట! ఇంక మమియో వజ్జివ్రాంల వ్రాసెను.

ఇంగ్లాండున జేరినో యొకమూల గూర్చుండి నలు వదియేండ్ల క్రిందటి కలగనుచుండిన ఈ విశేషవిధిని ఈ సో శాలు “ఇండియా పుత్రికా” సంకలనమున కెక్కించుట హిందూదేశమునందలి ప్రథమతాత్పర్యముగ నుండునట! కాగ్యు ర్యములేను, గాని తెలియనివారు తెలియనటు లుండక ప్రబంధ భాగచూచెను సాగ్రావ్య సుత్రిక సుత్రికమును పు. ముందు నకు రావలయునో? దురహంకారమా? స్వాధ్య పరా దుణితయా?

విషయానుక్రమణిక.

పల్లికా సర్వీసు కమిషను	2
భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీసభ	3
దేన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసములు	
హిందూ దేశమునం దపాయము	6
వార్తలు-వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుహాసంగ్రామము	
విదేశరంప్రీతివార్తలు	8-9
దేశీయరంప్రీతివార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తంలివార్తలు	11-12-13
జాబులు	14

హిందూదేశమునం దపాయము.

(సిండ్వెస్టాము ప్రభువు రెండవభాగము)

బ్రిటీషు ప్రజలకు హిందూదేశ రాజ్యాంగములందును ప్రజాజీవమునందును ప్రాతినిధ్యపరిపాలనా వ్యావస్థమునందును భావపరివర్తనము గలుగుచున్నదని ఈ వారము చేరిన విదేశపత్రికల విలసన దిశితులుగచున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలను ప్రస్తుతము కలనరపరచుచున్న విషయములు యుక్తము సామ్రాజ్య నిర్మాణము. యుక్తపరిణామమునకును సామ్రాజ్య నిర్మాణమునకును సన్నిహితసంబంధము గలగు. మహాసామ్రాజ్య సుఖస్థితికి విజయము మూలము. మిత్రమండలికి విజయము గలుగుచున్న పిత్రమండలికి కీలకమైన బ్రిటీషుసామ్రాజ్య శుభస్థితికి భంగము గలుగును. బ్రిటీషుద్వీపముల శుభస్థితిని విజయమునకును సామ్రాజ్యాంతర్యాగముల సాహాయ్య మనసరము. యుద్ధారంభమునందు రెండుపక్షాల హైందవయోధులు సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకు దోడ్పడిన విధము బ్రిటీషు ప్రజలహృదయస్థిమలందు నాటుకొనినది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి ఏయితరభాగమును యుద్ధారంభమునందు హిందూదేశమునకునలె యుద్ధమునకు సిద్ధముగ నుండలేదు. హిందూదేశము విజయమునకు సాధ్యమునైన నైనికులను సానుగులను సిద్ధముగ గలిగియుండెను. భారతయోధుల రక్తము యూరపురణంగములందు సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకై బ్రిటీషుయోధుల రక్తముతో మిళితమైనది. రణరంగములందు గలిగిన రక్తప్రవాహసమ్మేళనము మహాసామ్రాజ్యాంతర్యాగములను దృఢమైన పాశముచే బంధించినది. ఆబంధమును సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకును సామ్రాజ్యాంతర్యాగముల వికాసమునకును సిరముగ స్థాపించవలయునను సంకల్పము సామ్రాజ్యాభిమానులైన రాజనీతిజ్ఞులకు గలిగినది. సామ్రాజ్యమునందు గల ప్రత్యేక రాజ్యముల బలము సామ్రాజ్య బలమునకు గారణమగుచున్నది. సామ్రాజ్యబలమును గోరుటకు సామ్రాజ్యమునకు అంగములయిన ప్రత్యేక రాజ్యముల శుభస్థితియును సాధనము. బ్రిటీషుద్వీపములు ప్రత్యేకము సామ్రాజ్య సంరక్షణభారమును వహించుట దుస్సరమని విదితమైనది. ఈసందర్భవిషయములను నిర్ణయించుటకై సామ్రాజ్యాంతర్యాగములకును బ్రిటీషు ద్వీపమునకును సామ్రాజ్య వివిధభాగములకును గల

సంబంధమును నిర్ణయించుట సామ్రాజ్యాభిమానుల కవసరమైనది. ఈయవసరములను రాజనీతిజ్ఞులు వారివారి సంస్కారముల కనురూపముగ జూచుచున్నారు. అధికారవర్గాభిమాని యైన సిండ్వెస్టాము ప్రభువు మొదలగువారు అధికారసంరక్షణమును జేయ జూచుచున్నారు. సిండ్వెస్టాము ప్రభువు నైంటింతు సెంచురి జనవరి పత్రికయందు 'హిందూదేశమునం దపాయము' అను శీర్షిక క్రింద 20 పుటల వ్యాసమును వ్రాసెను. అందు డిశంబరునెలయందు ప్రచురించిన వ్యాసమునందువలెను హిందూదేశమునందు మన 19 ప్రతినిధులు కోరిన రాజ్యాంగసంస్కరణములను జేయుటవలన ఉపద్రవము గలుగు నని తెలిపెను. సిండ్వెస్టాము ప్రభువు రాష్ట్రస్వపరిపాలనమును స్థాపించుట స్వపరిపాలనమునకు సోపానమనియును, ఇండియా ఆఫీసునందు మార్పులవసరమనియును, హైందవులకు క్షత్రియులకు సైన్యమునం దున్నతోద్యోగములను కొందరికప్పుటయుచి తమనియును, గ్రామపంచాయతులను స్థాపించుటకై ప్రయత్నింపఁబడు యుచితమనియును, పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుటకై ప్రయత్నింప వచ్చుననియును తెలిపెను. మరియు పరిదేశీయుల పరిపాలనము నొనలను వ్రాసిన హిందూదేశమునందు ప్రాతినిధ్యపాలనము ప్రస్తుత మసంకల్పముచియును, ప్రాచ్యదేశములకు వివేకముకంటెను సదయ భావము ప్రయోజనకరమనియును, రాజ్యాంగపరదానములను జేయుటవలనను అధికారము బిటీషుప్రజలకుండి తొలగుననియును, హైందవ ప్రజల సంరక్షకులైన ఆంగ్లేయు లీయాకాంక్షితముల నంగీకరింపజనవనియును, విశుద్ధమును సుస్థిరమును దృఢమునునైన కేవల పితృపరిపాలనము ప్రజల యోగజ్ఞేయములకు తగియుండుననియును ఆంగ్లవిద్యాపాతుల కప్పుడవసరమైన స్వాతంత్ర్యప్రదత్తనమునకు సాధనములు గలవనియును తెలిపియుండెను. పై భావములు రాజ్యాంగ సంస్కరణమువల్లను సిండ్వెస్టాము ప్రభువుకు గల సొకుచిత భావమును వివేదము చేయుచున్నవి. వారి మతమున రాష్ట్రీయపరిపాలన స్వాతంత్ర్యము అధికారుల కవసరముగాని ప్రజల కవసరముగాను. వారు రాష్ట్రపరిపాలనమనందు గవర్నరు స్వాతంత్ర్యమును గలిగియాండవలయునని కోరుచున్నారు గాని ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును గలిగియుండవలయునని, కోరుటలేదు. ఇండియా కౌన్సిలును మార్పులుటలో గ్రామపంచాయతి సభలను స్థాపించుటలుతో తెలిపియుండలేదు. సిండ్వెస్టాము ప్రభువు స పూర్ణాధికారము బ్రిటీషుపరిపాలకుల వశమునా దుంచుకొని హిందువులకధికారభిక్షను సమయోచితముగ బెట్టవలయునని తలచుచున్నారు. మన 19 ప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయములను తెలుపుటలేదని సిండ్వెస్టాము ప్రభువు తెలిపిన భావమునందు నిజము గలదో లేదో వారు బాగుగ యోచింపవలసియుండును. ఈ మార్పులను గోరిన ప్రతినిధులు, కొన్ని వేల నియోజకవర్గమునకు మాత్రము ప్రతినిధులుగ నుండగలరని సిండ్వెస్టాము ప్రభువు తెలిపియుండెను. సిండ్వెస్టాము ప్రభువు యొక్క అభిప్రాయములు ఎన్నివేల బ్రిటీషు నియోజక వర్గాభిప్రాయమో హైందవ జనాభిప్రాయమో తెలుపుట యుక్తముగ నుండును. సిండ్వెస్టాము ప్రభువునకు రాష్ట్రపాలకత్వము వలన గలిగిన స్వత్వము పరిష్కానము ప్రతినిధులకు దేశబాంధవ్యము చిరకాలపరిచయమువలనను దేశాభిమానమువలనను గలిగినదని యాహింపలేక పోవుట విచిత్రముగనుండును. అధికారవర్గాభిమానులందరును ప్రజాజీవమునకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రతికూలము లని సతతము పాడుచుండురు. ప్రజాజీవమును సిండ్వెస్టాము ప్రభువుచేతియందు సురక్షితముగ నుండునా, గోపాలకృష్ణగోకలేచేతియందు సురక్షితముగ నుండునాయను ప్రజాభిప్రాయములను అధికారవర్గాభిమానులు గనుగొనుట సమంజసము. ప్రజాభిప్రాయములను కనుగొని నిర్ణయించక సంస్కరణములు ప్రజాజీవమునకు ప్రతికూలము లని ఘోషించుట విచిత్రముగ తోచకమానదు. అయిదేండ్లు బొంబయి రాష్ట్రమును పాలించుటవలన సిండ్వెస్టాము ప్రభువునకు గలిగిన ప్రజానురాగమునకు దేశపరిష్కానమునకు దేశజ్ఞేయాభిలాషకు చిరకాలవాస సంజాతంబును రక్తపాతవర్ధితంబును ప్రకృతి సిద్ధంబును నైన హైందవప్రతినిధుల ప్రజానురాగము దేశపరిష్కానము దేశజ్ఞేయాభిలాష తీసిపోవు నని తలంచుట దురభిమానము. హిందూదేశమునందు 1911వ సంవత్సరమునందు రాజప్రతినిధి ప్రకటించిన సందేశమునందు గల రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము గల సాంఘాతిక సామ్రాజ్యమును స్థాపించుట వారియాదర్శ మని సిండ్వెస్టాగాం రభిప్రాయ పడుచున్నారు. కాని రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మేషిధముగ స్థాపితము గానలయునో నూచింపలేదు. పితృపరిపాలనము దేశజ్ఞేయమున కనురూపమని తెలిపిన సిండ్వెస్టాము ప్రభువు యొక్క రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమోత యోగ్యముగ నుండునో పాతకులకు విప్పి చెప్పుట యవసరము.

ఈ విషయమునే న్యూస్ పేపర్లునును పత్రిక అధికారవర్గాభిమానమును పరిత్యజించి పరిశుద్ధ దృష్టితో గమనించుట తృప్తికరము. "యూధానుభవమువలన హిందూదేశమునందు దేశపరిణామము గలిగినదని మనము గ్రహింపవలయును. ఆ స్థితి ప్రధానమంత్రి రాజప్రతినిధికి ఆభివందనములను పంపుటవలనను యుక్తవాసములను చేరిన శ్రీమంతులను సంస్థానాధీశులను ప్రశంసించుటవలనను సమర్థింపబడును. మాతన దృష్టావధానము స్థిరమును దృఢమును నైన యాతలను పుట్టించుచున్నది. ఆ యాతలు ఏదేక్షకు పూర్వము ఉపాకర్షకులకు నిర్ణయించిన మార్గమున ననుసరించుట సహజము. ఆ యాతలు పరిపాలన నిర్మాణమున విశాలము చేయుటయందును హైందవ మహాజనుల చున్నతోద్యోగములకు నిమగ్నమగుటయందును కొలదికమాత్రము కొనసాగినది. చిరకాలముక్రితము సుప్రజాప్రభువులైన సంస్కారవిజ్ఞానములకు అధికార ప్రతినిధులైన సిండ్వెస్టాము ప్రభువువలె సమాధానమును చెప్పుట సులభపాత్యము. ఆయన సంస్కారములందు హిందూదేశమునం దపాపాచిహ్నములను దక్క నేయమును గవగవ కేకను నైంటింతు సెంచురి పత్రికయందును ఇతర పదార్థములందును హైందవ ప్రతినిధులెవరె యభిప్రాయములను వెలుపరను సహాధ్యకల్పనమును పురస్కరించుకొని వాదించుచున్నాడు. ఈ స్వభావములే హిందూదేశమునం దుపద్రవమునకు గారణంబు లగును. ఆ దేశమునందు విద్యకుండును పాలనమునందును మనచువలంబించిన నీతిని చక్కగ జ్ఞేయకముగ వృద్ధి చేయవలయును గాని మరల్యనేము. ప్రతినిధులు సమర్థించిన సంస్కరణ ప్రజాతికమును వెంటనే సాధ్యము గానియినను కొన్ని కోరదగనివియును విషయములు గలవని యంగీకరించినను ప్రధానవిషయమునకు మాత్రము భంగము గలుగును. హిందూదేశ సుస్వయ్యుద్ధాంతమునందు గాని తత్కర్పవ్యము గాని నిర్ణయించవలయును. ప్రజలు పరిపాలనమునందు విశ్వాసమునుటకు తగిన స్వాతంత్ర్యప్రమాణ మవసరము. భానిని పను కూర్చుట్టకై సుస్థిర సాధనములను కల్పించుటకై మనము సాన్నిధ్యమై ముండవలయును. లేనిచో విషమపరిపాకమునండి తప్పించుకొనజాలము." సిండ్వెస్టాము ప్రభువునకును న్యూస్ పేపర్లునును పత్రికకును దృష్టావధానముగలభేదమును వైననుదహరించిన భావములు వివేదముచేయుచున్నవి. అధికార రాజ్యమును చవిచూచినవారలకు అధికారలోభము పీడించుచుండును. అందులకు రాజ్యాగమునందు ప్రజాతంత్రమును వ్యాపింప చేయుటయే ప్రతీకారమైయున్నది. సిండ్వెస్టాము ప్రభువు ప్రజాతంత్రమును నిరసింపచుటయును న్యూస్ పేపర్లునును పత్రిక ఆమోదించుటయును దృష్టిధమునందు గల భేదమునకు నిదర్శనములు.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షాభాగములు.

శుక్రవార శనివారములందు గూడిన సి నేటు సభయందు విద్యార్థుల పురోవృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నున్న ఇంటరుమీడియేటు పరీక్షను భాగములుగా విభజించవలయునని నవంబరుమాసమునం దామోదితమైన తీర్మానమును గురించి తీవ్రమైన చర్చ జరిగినది. నవంబరుమాసమునం దామోదితమైన తీర్మానమునందు "భాగములు" అను పరిభాష వాడబడినది. కాని ఇంటరుమీడియేటు పరీక్షపై ఏర్పడిన 178 మొదలగు నియమములందు భాగములను అభిధానములేదు. మరియు ప్రత్యేక భాగములందు కృతార్థులైనవారు తిరిగి ఏభాగములందు పరీక్షింపబడవలయునను విషయమును గురించును సందిగ్ధవచనము లుపయోగింప బడినవి. సిండికేటు తీర్మానములను పాలకులకు పంపక పూర్వము సందిగ్ధవచనములను గమనించినది. పాలకులు సందిగ్ధవచనములు గల తీర్మానము నంగీకరించుదు రని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఈ కారణములవలన సందిగ్ధవచనములుగల తీర్మానము సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి కోరికమీదను ఉపసంహరింపబడినది. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష విషయములను 1. ఇంగ్లీషు సారస్వతము. 2. భాషాంతరీకరణము 3. ప్రత్యేక విషయము అను మూడుభాగములుగా విభజించవలయునని నిరూపించెను. 2. వేంకటరంగారావుగారు ఇంగ్లీషు భాషాంతరీకరణము ప్రత్యేక విషయము అని రెండుభాగములుగా విభజించుట యుచితమని సవరణచేసెను. ఆ సవరణను సభవారంగీకరించిరి. లిటిలు హేల్సు హాగ్సను హంటరుగారు మొదలగువారి విషయమును ప్రత్యేకోపసంఘనిర్ణయమునకు వదలుట యుచితమని వాదించిరి. ఈ యేర్పాటును సభ్యులంగీకరించిన కాలవిలంబమునకు కారణమై 1917 వ సంవత్సరము విద్యార్థులకై నను దీని ప్రాథముగలుగునని తోచదు. లిటిలు హేల్సుగారి తీర్మానమును నిరాకరించుటయును మెక్ఫేలుగారి తీర్మానము నామోదించుటయును సభ్యుల స్థిరసంకల్పమును ప్రకటించుచున్నది. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు పోయిన విద్యార్థులు తప్పిన భాగములందు మాత్రము పరీక్ష నియవచ్చుననియును నెగ్గిన భాగమునందు పరీక్ష నియవసరము లేదనియును సభ్యులు నిర్ణయించిరి. హంటరు గారు ఈ పద్ధతినవలంబించుటవలనను విద్యాప్రమాణము తగ్గుననియును విద్యార్థుల లభ్యతయును బూనుదు రనియును విద్యార్థులు బి. ఏ. ప్రమాణమును సయితము తగ్గించుచుని ఘోషించుచుననియును వాదించెనుగాని వారివాదము నెగ్గనందులకు విద్యార్థులు విద్యాభిమానులు సంతసించవలయును. ఆంగ్ల విద్యాధికారుల నావహించిన దక్షత్వ పీఠాచము వారిని వదలునని తోచదు. విద్యాశీక్షణమునందలి దక్షత్వమునకు ఆంగ్ల భాషాపాండిత్యము మాత్రమే కాదని పాశ్చాత్యపండితులు గ్రహించవలసియుండును. సి నేటుసభ్యులంగీకరించిన నియమము 1916 వ సంవత్సరమునందు తప్పిపోయిన విద్యార్థులకు సయిత నుక్యమింపవలయునని ఆలెను గారు పాదించిన తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. హంటరుగారి రెప్పటివలె కిమిటీని నియమించి కాలపారణము చేయవలెనని సమకట్టిరి. శేషగిరి అయ్యగారు నాయరు అబ్దురుహిముగారిల పట్టుదలవలనను తీర్మానమును సభ్యుల అమోదించిరి. ఇంటరుమీడియేటు పరీక్షకు బి. ఏ. పరీక్షకు వలె భాగముల నేర్పరచుటవలన విద్యార్థుల ప్రముఖ

కొంతవరకు గల్పెక్కినవి. భాగమునకు రూ.18లు కట్టుమును గట్టవలయు నని సభ్యులంగీకరించిరి. హైందవుల సంయోగబలము అన్ని వ్యవహారములందును వారి సొకల్పుమును సాధించుటకు చాలియున్నది. ఉపాధ్యక్షుడు సర్ శివస్వామి అయ్యగారు సి నేటుసభాభిప్రాయమును గ్రహించి స్థిరచిత్తముతో కార్యభారమును నిర్వహించినందులకు వారుసభ్యుల విద్యార్థుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రసంగము

ముఖ్యమంత్రి లాయకు జాజ్జిగారు ఆఫీసరీయా సంయుక్త తంత్రవాదా సంఘపు ప్రతినిధిగోనోక ప్రసంగమును గావించి యున్నారు. ఈ యుద్ధమును గ్రేటుబ్రిటను ఆధినివేశముల సహాయ పోషణములచేత జయింపవలసిన సంగతిని గూర్చి చర్చజరిగినది. యుద్ధానంతరము సామ్రాజ్యము పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలనుమయి కొద్దిగాముఖ్యమంత్రిగారు నూచించియున్నారు. ఇండియా విషయమును శ్రీ వారు ఒకటి రెండు ముక్కలను పలికియున్నారు. హిందూదేశము అమూల్యమయిన సామ్రాజ్య సేవకు యుద్ధములో తేసివేయన సర్వ సామ్రాజ్య యుద్ధసభలో ఇండియా ప్రతినిధి యొక రుండగలరని లాయకు జాజ్జిగారు రిని. ఛేంబర్లెనుగారు రాజప్రతినిధిగారికి సర్వ సామ్రాజ్య యుద్ధ సభాసందర్భమున ఇండియానుండి "నాకు సహాయము జేయుట కయి ఇద్దరు ప్రతినిధులను బంపుమని" తంత్రవాదా సెనెరియండిరి. సిప్రా, మెప్టను గారలు సహాయకులేగాని, సహాయులుగారు. ఇండియామంత్రికి కాగితముల కట్టలు దగ్గర పెట్టుకొని చెప్పలోపూది సలహా జెప్పవలసిన వారుగాని, సామ్రాజ్యసభలో అధినివేశ ప్రతినిధులతోపాటు సమావయన గౌరవముతో కుర్చీలమీద కూచుని, విషయములను చర్చించి,వోటులకోసంగు అధికారము కలవారుకారు. ఆగలు స్టేషనుకును, ప్రయివేటు స్టేషనుకు కోర్టులో కలభేద మిచ్చుటయుండినను. కాని మొన్న వచ్చిన వార్తలలో బికానీరు మహారాజుగారు ఇండియామంత్రిగారి 'వెంట' సామ్రాజ్యసభలోనికి వెళ్తుమని అని తెలుపబడెను. 'వెంటవెళ్లు' యనగా ఆగ్గమేమి? సింహా, మెప్టనుల యుద్ధోగమును, బికానీరు మహారాజుగారి యుద్ధోగమును వేరా అని కొందరి దేశభటు దమకొనుచుండగానే 'వెంటవెళ్లు' 'సహాయము జేయుట కయి వెళ్లు' అను పదముల భావమేమో శ్రీ జాజ్జిగారి ప్రసంగము వలన స్పష్టపడినది. బికానీరు పాలకుడు సర్వ సామ్రాజ్య సభలో జేరి, చర్చించి, వోటిచ్చుటకు అధినివేశపు మంత్రుల వలెనే అధికారమును కలిగియుండెదరు. అదిసంతోష వాచకమే. కాని బ్రిటిషు ఇండియాకును, స్వదేశ సంస్థానపుహిందూదేశమునకును ఆదరణమునందీభేదమునుజూపుట అక్రమముగ వోచుచున్నది. బ్రిటిషు ఇండియా, స్వదేశ సంస్థానములకు తక్కువ యనట బ్రిటిషు పరిపాలకులను, భారతీయ విద్యాధితులను, ఇరువదిన్నరకోట్లకు ప్రయగ ప్రజలను చిన్నతనముగ జూచినట్లగును. అగ్రహమునకు కారణ మగును. ఇంకను కాలము మించిపోలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధు లిద్దరికిని బికానీరు మహారాజుగారవలెనే సమానోద్ధ్యోగ మిచ్చుట సంశ్లేష్టికరముగ నుండగలదు.

టిప్టాగారి చిలుక పలుకులు.

చిన్న రాష్ట్రములు నిరభ్యంతరముగ వాని పురోభివృద్ధి మార్గము నవలంబించి లోకములో ఒలవంతయిన శత్రువుల మధ్యనిలిపోక, నిలిచియుండునట్లు సదుపాయము సందిగ్ధలో యేర్పాటవ వలసి యున్నదని ప్రెసిడెంటు లెల్లను గారు తమ యువస్వామ్యములో జెప్పియుండిరి. ఈ మాటలను పురస్కరించుకొని హిందోగీయును పాగ్లమెంటులో ముఖ్యమంత్రి కాంటు టిప్టాగారు ఆఫీయా-హిందోరాష్ట్రములను విచ్ఛిన్నముచేయుండెలి వారు. చేయబానుకొనినప్పుడు చిల్లను అధ్యక్షుని సదుద్దేశములును, మిత్రమండలి సంకల్పములును బద్ధనిర్ధగముగ నున్నవని వాక్రుచ్చెను. మిత్రమండలివారు ఆఫ్రియా-హిందోగీ విచ్ఛిన్నము చేయవలయునని నిష్పణను కోరలేదు. సర్వము, మాంటి సిగ్లోలను దిగమింగి, ఆగ్నేయయూరపు సంతయును అన్యాయముగ నాక్రమించుకోవలయునను దుర్వాచ్యుతో, ఆఫ్రియా హిందోదేశము జన్మనీవలన పురికొల్పుబడినదై పిచ్చుక యగు సర్వయామీద బ్రహ్మాత్మమును ప్రయోగించి, లోకమును ఈ ఘోరసంగ్రామములో పడద్రోసి, ఇప్పుడు ఆఫ్రియా-

హిందోదేశమున లోకములో ప్రతిజాతియు స్వతంత్రముగ బ్రతుకుట కవకాశ ముండవలయునను సిద్ధాంతము తమ అత్యంత తాపాదకరమని టిప్టాగారు చెప్పజూచుట ఉత్తరదేశమునవన గాక, మరేచుగునో చెప్పజాలకున్నాము. తరువాత పలికిని పలుకులవలన టిప్టాప్రభువు తమ గుట్టును తిరిగి తామే బయట పెట్టుకొని తమ ప్రసంగముయొక్క విలువను పూర్తిగ నాశనము చేసికొనిరి. ఆగ్నేయ యూరపులోని సర్వజాతులవారి స్వతంత్రాభివృద్ధియంతయు ఆఫ్రియా-హిందోగీ సామ్రాజ్యముయొక్క సుస్థిర ప్రబల ప్రభుత్వము మీద నాధారపడి యున్నదట. బలవత్తరమయిన ఆఫ్రియాదేశ చాచాయను సర్వయా, మాంటి సిగ్లో మొదలయిన స్వతంత్ర రాజ్యములు బ్రతికవలయునని ఈ ముఖ్యమంత్రిగారి యుద్దేశము. ఇన్నెండ్రుండియు ఈ ధూర్జప్రభుత్వచాచాయనే పడియుండి, పాలిపోయి, కృశించిన రాజ్యములను నానుమాత్రమున కయిన లేకుండ జేయుటకయి ఆఫ్రియాదేశముకయ్యమునకుకాలు ప్రవీణుండందరిని దింపగా, ఆపాడు సామ్రాజ్యముయొక్క సుస్థిర ప్రాబల్యమే స్వల్ప స్వతంత్ర రాష్ట్ర రక్షణమునకు సోపానమని ఈమహా సభావుడు చెప్పటకు నోరెల్లాడెనోయూ హించుకొన జాలకున్నాము. మిత్రమండలి వారివలెనే దేవునికొఱవను, దేశముకొఱవను, స్వల్పరాష్ట్ర స్వతంత్ర రక్షణము కొఱవను, ధర్మ సంస్థాపనముకొఱవను ఈ యుద్ధమును మేము చేయుచున్నామని శత్రువుండలివారును అనుచున్నారు. కాని ఇట్టి అన్యతముల మూలకముగ శత్రువుండలి లోకముయొక్క కండ్లలో బుగ్గిచల్ల బూనినను మోసపోవు వారులేను.

సామ్రాజ్యసభ-హిందూ దేశము

"ఒక ముఖ్యవిషయమును సిద్ధాంతమునందు సామ్రాజ్యసభ యవలంబించుచున్నది. పేరున కైనను భరతవర్షము నకు ప్రాతినిధ్య ముండును. ఈ భరతవర్షపు ప్రాతినిధ్యము యుద్ధకాలమునందు హిందూదేశము కనుపరచిన విశ్వాసస్పృహ వమునకు ప్రతిఫలమని వర్ణింపబడినది. హైందవు భీష్మముతో నీవిషయమును గమనించెదరా యని సంతయును గలుగుచున్న అధినివేశముల పాలకులు నియమించిన ఉపదేశముల సహాయమును గలిగిన అధినివేశమంత్రి అధినివేశములకు ప్రతినిధిగ నుండుట కారాజ్యము లేమి సమాధానము చెప్పకో లోచకున్నది. యుద్ధకాలమునందు అయిదాండునకురల హిందూదేశ విషయ నిర్ణయమునందు మనము మాపవలసిన కృషిజ్ఞత కిది ప్రతికూలప్రక్రియగ నున్నది. సామ్రాజ్యగౌరవ సభలోని ప్రజాప్రతినిధులనుండి ఇరువురుప్రముఖులను నియమించిన హిందూదేశమునకు కొంతస్వాధీయమును చేయగలుగుచుము. మహాసామ్రాజ్యసభయందు వారు హిందూదేశ మంత్రిముఖమున వారి యభిప్రాయములను దెలుపవలసి యుండురేని ఈ వరము సంశ్లేష్టికరముగ నుండదు. ప్రాతినిధ్యము లేకుండుట కంటెను మాయాప్రాతినిధ్యము బాహ్య పరికరము. పేరునకు మాట్టుకు గలిగించుచు క్రియయును లేకుండ చేయుచున్నది." ఈ భావములు సుప్రసిద్ధ నేషను పుత్రికయందు మహా సామ్రాజ్యసభయందు హిందూదేశ ప్రాతినిధ్యమును గురించి తెలుపబడినవి. అధికారాభిమానవర్గమునకు హిందూదేశ ప్రాతినిధ్యభావము కంటకముగ నుండినను హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమునందనుకూలమైన స్థితి గలుగుటకై ప్రత్యక్షప్రాతినిధ్య మవసరమని ఉదారస్వభావముగల యాంగ్ల రాజనీతిజ్ఞుల మతమని నమ్ముటకు నేషనుపుత్రిక తెలిపిన భావములు నిదర్శనములు. పేరునకు ప్రాతినిధ్యము నంగీకరించుటయును క్రియయందు ప్రజాభిప్రాయమును గాకను అధికారవర్గాభిప్రాయములను దెలుపుట కేర్పాటును జేయుటయును ప్రయోజనకరము గాదు. ఆంగ్లో హైందవ వర్గాభిమానుల కీ భావములు రుచింపజాలవు.

క్రిందటి సంవత్సరము హైదూరుసంస్థానమున టీకాలు నేయబడిన వారు 110,744; 1914-వ సంవత్సరము కంటె 26991 రు తగ్గిపోయిరి. గత మూడుసంవత్సరముల దామాషాను బట్టిదూచిన ఈసంవత్సరము తగ్గినవారు 1,418 రు మాత్రము. మొదటి పర్యాయము టీకాలునేయబడిన వారు క్రిందటిసంవత్సరము 96,646; ఆక్రిందటి సంవత్సరము 117,993. రెండవ పర్యాయము టీకాలు నేయబడినవారు క్రిందటి సంవత్సరము 2,590. ఆక్రిందటి సంవత్సరము 4459. క్రిందటి సంవత్సరము మహాచి రోగమువలన కొలదిమంది మాత్రమే చనిపోయిరి. క్రిందటి సంవత్సరము మరణించినవారు 2,990; ఆక్రిందటి సంవత్సరము మరణించిన వారు 12,654. ఈ కాఖ కయిన ఖర్చు రూ 25071. ఆ క్రిందటి సంవత్సరము రూ 24,283. ఈ వృత్తాంతము 1916-వ సం॥ను పొందుపరచబడినను గనుక క్రిందటి సం॥మున 1915-వ సం॥ను ఆ క్రిందటి సం॥మున 1914-వ సం॥మును తెలియపరచెను.

అందఁడు, జనవరి-27:— నిన్నును మ్యూజికు పశ్చిమ
యన శ్రేత్రువులు తీవ్రముగ తలపడిరి. చాల జర్మనపటాల
ములు తలపడిన, చాలవోట్ల బాహాబాహిని పోరు జరిగినది.
సేనాదయమున మేము మరల 304 వ గుట్టయొద్ద నమస్కం
రమును ప్రారంభించి శ్రేత్రువులు చొరబడిన స్థానములలో
కాలభాగము వశపరచుకొంటిమి. మ్యూజికుడికి కుడిచేక్కును
దెడినోవో లవమంటు - వొయి వీరు - రెన్నెవ్వరి - తననో
పాంతమున ఫిరంగులు కాలబడినవి.

తీర్మానము

అంశము, జనవరి 28:—

26 వ తేదీని యుద్ధరంగమునుండి రైతు విలేజుకు డిల్లీ తండ్రివా ర్రంపెను పొగమంచు ప్రతిదినమును మతంత దట్టమగుచున్నది; కాని ఎండబడినవెనుక మార్కెట్లో అతిచునో వారముగ నున్నది. ఈస్థితులవలన యుద్ధరంగమున నంతటను తీర్మానము సాగినది. గతవారము నేలయంతయు బురదగా నున్నందున పెద్దఫిరంగులను కదలించుటకు వీలు లేకుండెను. కాని ఈ వారము నేల గట్టిపడినందున ఫిరంగులను నడిపించు టకు వీలు గలిగెను. యుద్ధరంగపు ఆసుప్రతులలో జూడగ, పైనికులు బురదనేలలో తిరిగినందువలననే పాదముల జాడ్యము గలిగినదని తెలియుచున్నది. పైనికులకు ఆహారము కావలసినంత కలదు. దుస్తులను కాలమానమునకు దగినట్టివిగలవు. కడచిన దినములందలి యుద్ధపులమునుబట్టి శత్రువులకు నష్టపరిమితి దినదినమును వృద్ధిచొందుచున్నట్లు తోచుచున్నది.

వైమానికుల దాడి

పారిసు నగరముననున్న లాసిగ్నీ, ఆల్బాసు—వెర్డె నులమీద మాత్రమే శత్రువుల విమానములు దాడి సలుపుచున్నవి. రెండుమాసములలో గొప్ప సంగ్రామమును జరుపుట కిరుపీడులవారును విమానములదాడిని హెచ్చుగా జరిపెదరు. కాలమాన మనుకూల మగుటచే ఫిరంగుల యుద్ధమును విమానముల దాడులును హెచ్చినవి.

జర్మను స్థానవినిశనము

800గుట్టయొద్ద జర్మనుస్థానములపై దారుణముగ మేము గుండ్రను వదలితిమి. 5 శత్రువిమానములు నేలగుల్చబడినవి. హామలోని రైలుస్టేషను మున్నగు వానిపైని దాడిసలిపి మా విమానములు రెండు చాలనష్టమును కలిగించెనని పరాసు వారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషు వారి ప్రకటనము

అంశము, జనవరి 28:— బ్రిటాన్నిలోయి సమీపమున నేడుదయమున మేము చేసిన ప్రయత్నము సుపూర్ణముగ ఫలించినది. శత్రువుల ముఖ్యస్థానమున 350 మంది వైదీలను పట్టుకొంటిమి. శత్రువులు తలపడి చాలనష్టపడిరి. మా నష్టము చాల స్వల్పము. న్యూ వెల్లీ సెంటునకును ఈశాన్యమున మేము కొన్నిస్థానములపైని దాడిసలిపి 50 మంది గల కందకముమును ధ్వంసముచేసి చాలమందిని పట్టుకొంటిమి. వేర్వేరుగా ఈశాన్యమున మా సేనలు శత్రు కందకములకు నష్టము కలిగించెను. సీరికి సమీపమునను అర్రాసుకు ఈశాన్యమునను తలపడి చాల నష్టమును కలిగించితిమి. హాల్లాచికి ఉత్తరమున మా ఫిరంగులు చాలమంది పదాతులను నాశనము చేసెను.

గ్రీసు స్థితి.

పారిసు, జనవరి 28:— రహస్య సభయందు గ్రీసు విషయములను గూర్చి చర్చ జరిగినది. ప్రభుత్వమునై విశ్వాసము గలదను తీర్మానమునకు 318 గు రహస్యకాలముగను 185 గురు ప్రతికూలముగను అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

పరాసురంగము.

అంశము, జనవరి 28:— పరాసురారిట్లు ప్రకటించిరి. లాస్సారెజీస్, బ్రాంకీడికలోని అనుస్థానములకు నడుమమేము జయప్రదముగ శత్రువులపై నాకస్మికముగ పడితిమి. శత్రుకందకములం దనేక కళీబరములు కనబడినవి. ఒకశత్రు విమానము నేల గుల్చబడినది.

యుద్ధము

జర్మనులు తరిమివేయబడుట.

అంశము-జనవరి 28: రహస్యముల్లు ప్రకటించిరి:—మేము తీవ్రముతో అగ్నివర్షము గురిపించి శత్రువులను కాల్చె సెముకు తూర్పున నిశేపనష్టముతో వెనుకకు నెట్టివేసితిమి. మిటాపురమునుబట్టి మేము విషవాయువును పయోగించి శత్రువులకు విశేషభయము గలిగించితిమి.

ఫిన్లండునుండి ఫిరంగిమందు పంపుట

స్టాక్ హోం, జనవరి 28:— ఫిన్లండు నగరమునుండి నలుగురు శత్రు దేశమునకు ఫిరంగిమందును యుద్ధోపకరణ సామగ్రియును పంపుచుండగా విట్టండిపురమున అధికారులు వారిని బంధించిరి. ఈ సామగ్రిలవలన రహస్యముల మందునామగ్రిలవ స్థానములను ప్రేల్చివేయుటకు వారు ప్రయత్నించుచుండెదట. ఈ సంఘటన మూలపురుషులు జర్మనులని చెప్పచున్నారు.

రహస్యవారి ప్రకటనము

అంశము, జనవరి 28:— రహస్యవాట్లు ప్రకటించిరి. రీగాకు పశ్చిమమున శత్రువులు నలిపిన రెండు ముట్టకులను భగ్నపఱచితిమి. జర్మనులు చెల్లాచెదురై పాటిపోయిరి. కింపొలంగుయో బినుగోడ్డుకు రెండు వైపులను శత్రువులను ముట్టడించి తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగిన వెనుక బలీయులగు శత్రు స్థానములను జొచ్చితిమి.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియా ప్రతినిధి.

మెల్బోరను, జనవరి 28:— సామ్రాజ్య యుద్ధసభకు పియర్స్ ఆస్ట్రీలియా ప్రతినిధిగా వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రీలియా వారి ప్రకటనము.

అంశము, జనవరి 28:— ఓలిపుట్లోకు పశ్చిమమున శత్రువులు మా మొదటి పక్షిలోనికి వచ్చిరి. మేము వెనుకకున్న మెట్టకు పోతిమని ఆస్ట్రీలియావారు తెలిపిరి.

కెనడా

కెనడా పార్లమెంటు

ఒటావా, జనవరి 28:— పార్లమెంటు సభను ఫిబ్రవరి 7-వ తేదీ నుండి రెండుమాసముల వరకు వాయిదావేసి సర్ రాబర్టుబోర్డెనుగారు సామ్రాజ్య సమావేశమునకు బోవుటకు వీలు గలిగించునట్లు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

కెనేడియను విరిషు రేంజరువలము

అంశము జనవరి 28:—కెనేడియను విరిషు రేంజరుల పటాలము ఈదినము డబ్లినునగరము గుండ పోయినది. నగర పాలకాధ్యక్షుడు లీపటాలములోని పై నికోవ్యోగులకు విందునొసంగెను కానాటు ప్రభృతిగారు ఈపటాలమునకు మూలకారకురాలు. ఆమెయును, లాయడ్ బాట్లీ, కెడ్మండు గార్లును తాము విందునకు రాజాలనందులకు చితింతుమని వ్రాసిన యుత్తరములు చదువబడినవి. 5 లక్షల మంది విరిషు విచ్చిక పైనికులు యుద్ధరంగమున నున్నారని కెడ్మండుగారు మదింపుచేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

జనరలు స్మిట్సుగారు

ప్రభుగారియకు వచ్చుట. ప్రభుగారియ, జనవరి 28:— జనరలు స్మిట్సుగారు శుక్రవారమునాడు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి వచ్చిన కారణమున నాడు ప్రభుగారియనగరవాసులు గొప్పస్వాగతము నొసంగిరి. వీధు లన్నియు నల్లకరింపబడి ప్రజలతో నిండియుండెను. బ్రాన్సువాలునందలి అన్ని భాగములనుండియు ప్రజలు వచ్చిరి. జర్మనులు బలకాలురై తీవ్రముగ పోరినను నాచే నడుపబడిక మిశ్రమ సేన మహాకార్యముతో పోరెను. పైనికులనష్టరహితము వారిచగ్ర్య ప్రశంసనీయుము. శత్రువులు పూర్తిగా లొంగెడు తరుణము దూరముగ లేదు గాని దానిని సేను స్వయముగ చూడ వీలుకలుగనందులకు చింతిలుచు వ్వానని స్మిట్సుగారునిరి.

ఈజిప్టు

సినే యుద్ధము.

అలహాబాదు, జనవరి 28:— 'పయోవీర' పత్రికకు కెయిరో విలేజుకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:— మే మాకస్మికముగా శత్రువులపై బడి రాత్రిపూట మన పునోగమనము నింకను అనుకరించి ముందుకు సాగితిమి. శత్రు సేనాధిపతి తన సానమునుండి వెనుకకు పోయి ఎల్. ఆరిమెపురమును వదలి పోయెను. ఈవార్త తెలియవచ్చినతోడనే ఆంజాక్ ఆర్మీక సేనయును, ఇంసీరియును ఒంటెలదళమును వెడలి శత్రువులపై పునకు బోయెను. వీరి వెనుక ఫిరంగిదళమును, పదాతిదళమును వెల్లెను. బోల్ బాగ్ ద్రయ్యుద్ధ శత్రువులు వెనుకకు పోయిరి. ఇచ్చట జరిగిన యుద్ధక్రమము చక్కగ వర్ణింపబడినది. ఇచ్చట జనరల్ చెల్ ఫుడ్ గారు సేనాధిపతులుగ నుండిరి. చిన్న ఆర్మీక పటాలము ముగ్ బాదుకు 4 మైళ్లదూరముననున్న అల్బాలి అను పురమునకు పోయి తురుష్క సేనను చుట్టవేసి లొంగించుకొనెను. ఈయుద్ధమంతయు 8 గంటలకాలము జరిగెను. సూర్యాస్తమయ ఎక్కువగా నున్నను త్రాగుటకు నీరైన లేకుండు సమయమున పైనికులు అద్వితీయుమగు రాక్రమముతోడను పట్టుదలతోడను పోరి విజయము గడించిరి.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా రంగము.

మెసపొటేమియా జనవరి 28:— ఫిరంగులను గూర్చి పట్టుదలతో తలపడి టైగ్రిసుకు కుడితట్టున కుటలు అమారాకు దిగువను మొదటిపక్షిలో, 1100x జములను రెండవపక్షిలో చాలభాగమును మేము వశపరచుకొంటిమి. మాలో నష్టము స్వల్పము. హెయిసడికి పడకుటనున్న శత్రువులు 4 సాయలు తీవ్రముగ తలపడిరి. మొదటను మూడవసారిని మేము తరిమితిమి. రెండవ నాల్గవ సాయలలో వారికి తాత్కాలికలాభము కలిగినదిగాని మేము మరల తలపడి చాల భాగమును వశపరచుకొంటిమి. శురుప్పులలో మరణములు సేదు చాల హెచ్చినవి. 70 మందిని మేము పట్టుకొని 580 శవములను పూడ్చితిమి. శత్రువులు 500 శవములను పూడ్చిరి.

బాల్కను

శత్రువులు నెట్టివేయబడుట.

అంశము, జనవరి 28:— గొమేనియను లిట్లు ప్రకటించిరి. మంచు విశేషముగా పడుచున్నను కెషిక్, సుషిట్టాలోయలకు దక్షిణమున గొమేనియనులు 11 గంటలకాలము తీవ్రముగ యుద్ధము సలిపినవెనుక శత్రువులను వెనుకకు నెట్టివేసిరి.

గ్రీసువారు-మిత్రముడలి

ఏథెస్సు, జనవరి 29:—గ్రీసు ప్రభుత్వమువారు మిత్రముండలి ప్రముఖులకు డిసెంబరునందు జరుపబడిన ఆక్రమమునకుగాను క్షమాపణ విన్నప పత్రము నొసంగిరి. నిలవసేన క్రింద కూర్చుబడుచుండిన పైనికులకు విడుదల నొసంగుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

బల్గేరియా స్థితి

అంశము, జనవరి 28:— "బడియా నేషనల్" పత్రికకు బెర్ని విలేజుకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు. జర్మనీ దేశము బల్గేరియాదేశపు ఆటలను గూర్చి అనుమానించుచు అత్యాచారతో నున్నది. సంధి సంకేతమును గూర్చి మిత్రముండలికి వ్రాసిన లేఖయందు బల్గేరియాదేశనామమే చెప్పబడలేదని రెవెంటల్ ప్రభువుగారు నడిచి ఈ విషయమును బల్గేరియా వారు గమనింపకుండ లేదని చెప్పిరి.

రుమేనియను సేనాధిపతులు మార్చబడుట

అంశము-జనవరి 28: 25వ తేదీని ఈతంపివార్త జప్సీనుండివచ్చినది:— అపరిమితకురు చలియును, మంచుపడుటయు. యుద్ధమున కాటంకములుగ నున్నవి. స్థితులుప్రస్తుతము సంతృప్తి కరముగ నే యున్నవి కాని మార్పులెచ్చట నులేవు. శత్రువులు బహుశః తమ దృష్టిని వెనెట్టివైపుకు దిప్పుచున్నట్లున్నది. ఫుట్నా సీరిత్ వంటల యొద్దను గూడ శత్రువులు తీవ్రముగ పోరుచున్నారు గాని గొమేనియను సేనలును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించు చున్నవి. 14 మంది గొమేనియను సేనాధిపతులను మార్చి క్రింది యుద్ధోగముల నాయుద్ధోగము లందుంచిరి.

జపాను

మిత్రముడలి, జపాను.

అంశము, జనవరి 28:— జపాను రాజకీయసభలో విదేశాంగమంత్రి మాటనోగా రుపన్యసించుచు యుద్ధమున మిత్రముండలివాఃకి జయముగలుగువఱకు సేనా విధమునగాని, ఆర్థికవిధమునగానో తోడ్పడుమరని ప్రకటించిరి. ఆంగ్ల జపానీయ సఖ్యము బ్రిటిషువారికిని, జపానువారికిని సౌఖ్యదాయకముగ నున్నది. చీనాదేశమునకు ఆర్థిక సాహాయ్యము సుదృఢము జపాను ఆమెకాల సహకారమును జపానునా రాజునించిరి. వై నాకు ఆర్థికసాహాయ్యము చేయుట మందే స్వాగతవలెనుగాని చీనాలో ఆంతర్దేశ వ్యవహారములం దేమియు జోక్యము తీసికొనక, చీనా స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుటకు తోడ్పడ వలయుననియు మోటానోనో గారు చెప్పిరి.

అమెరికను సేనలు.

అంశము, జనవరి 28:— న్యూయార్కునుండి ఈక్రింది తంపివార్త వచ్చినది:— మెక్సికోయందున్న అమెరికను సేనలు సరిహద్దునకు వెనుకపోవుటకు ప్రారంభించినవి. చిట్లాగూడ వెంట వచ్చుచున్నాడని తెలియుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మనీయందు దుర్భరముగు చరి

రాట్టర్, జనవరి 28:—జర్మనీయందు చరి మతంత దుర్భర పగుచున్నది. రైసు మున్నగువస్తువులపైని సాకాయము విధిపేయ బడినది. కొండలయందు వ్యవస్థగములు చరివలన వడిగినవి. ఆహారముయను విశేషదుర్భరముగ నున్నది.

ఉత్తరసముద్ర సమరము.

లండను, జనవరి 28:—జర్మనీల ప్రకటనము:—వి 69వ పొకను బెల్జియం నుండినది తగిలినది. యుద్ధారంభము నుండియు సాకాదేశమునకు నాయకుడుగా నున్న కెప్టెను మా క్యుస్టెజుగారును ఇద్దరు దొంగులను మరకొందరును హతు లైరి. సోక చుక్కాని విరిగినదిగాన నది మరయొక సోకతో దీగొననది. వి 69 కి చాల వ్యయము కలిగినది. అది అభ్యంతరము లేకుండ యుమిడినకు చేరినది. దీనిచే కొట్టబడిన యొకసాక ఒక బ్రిటిషు యుద్ధసాకను చీల్చినది. చివర కాలిటిషు యుద్ధ సాక మునుగుచుండగ చూచిన ట్లొక జర్మను సాకావిమానము లోనివాడు చెప్పిరి. జర్మనుసాక గర్వవడితోడనే తప్పించుకొని రక్షితస్థానమును చేరినది. ఒకయుద్ధ సాకమాత్రమే ముంచబడిన దని బ్రిటిషువారుకూడ నొప్పుకొనుచు ప్రకటించిరి.

దెన్మార్కునాకిను దాడినాకగ నుపయోగించుట.

కోపను హేగను, జనవరి 28:—గెడ్డా అను దెన్మార్కునాకిన జర్మనులు పట్టుకొని దెన్మార్కుపతాకముక్రిందనే చిన్న సముద్రమున రెండవదినులలో దానిచే మూడున్నెయరు లను ముంచెరి. పిమ్మటదాని సోక జలాంతర్గామితో ఫినిష్టరీకి తీసికొని పోయిరి. దానిలోని నావికులను 62 ని పట్టుకొనిరి. వారు తన సామ్రాజ్య దుస్తులను తీసివేయడ నభ్యంతరమునైతిరి. పిమ్మట దానిలోని సరుకుల నన్నిటిని దోచుకొని నడిసముద్ర మునకు తీసికొనిపోయి టార్పెడోతో కొట్టెనుంచెరి.

అట్లాంటికులో దాడినలుపు నాక

లండను, జనవరి 28:—వి నెటా అను అభ్యాసపు నాక యే అట్లాంటికులో దోపిడి చేయుచున్నదని బెర్లిను పెగ బ్లాటుపత్రిక వ్రాసినది.

జర్మనీకడపటిఆశలు.

లండను-జనవరి 28: “అబ్స్యూరు పత్రికయం” దొకవ్యాసము నిట్లుగలదు. జర్మనులు తనప్రయత్నము లేమియుఫలిం పుటయన యెడల కట్టికడపట ఆంగ్లేజేతపు నాకా మార్గము లనుభవించి విజయము గడించవలయు నని ఆశవొంది యున్నారు. జర్మనుల సముద్రాంతరామి యుద్ధయమును నాశనము చేసియు, వారి సముద్రాంతర్గామిల సంఖ్యకంటె పెక్కువల సంఖ్యగల యుద్ధసాకలను నిర్మించియు, దిగును తులను తగ్గించి, స్వదేశ సామగ్రిని కృత్రిమంబులయ్య మున్నగు వ్యవస్థలన జర్మనుల కట్టికడపటి ఆశయమునుగూడ వ్యక్తపఱచి విజయమును ధృవపఱపవలయును. మనము చేయ గలము, చేయుదుము, కాని రాబోవు 6 మాసములందును జేయులు పట్టదలతో సాధ్యమైనంతవఱకు పాటుపడ వలయును.

బెర్లియము

అంత్యర్థ గవర్నరు

తొలిసంపాదకులు

హేగ్, జనవరి 28:—1917 వ సంవత్సరమున బెర్లియను నిర్బంధ సేవకులను జర్మనీకి పంపవని అంత్యర్థ గవర్నరు హేగ్ హేగ్ వాదనము చేసినందున అతనిని ఉద్వేగము నుండి తొలగించి అతనికి బదులు జనరల్ కెప్టెను నియమించిరి.

20, 21 వ తేదీల నందు రాబోలు తాలూకాలో తాటి సోక గ్రామము నొద్ద చిట్టారి వారి బంగాళాలో సోవలు కేంద్రము కన్పించి కనుగొనినదిగా అట్లాంటి సూర్య వారాంతరమున దుర్భరాజు పద్మరాజు గారు మొదలగు ధనాస్థుల నిర్దేశానుసారముచే మిగుల వైభవముగ జరిగినది. తాలూకా యందలి పెద్దలంగరు నీ కార్యమునందు తోడ్పడి ప్రోత్సహము చేసిరి. సభకు సర్వాధికారము అమలాపురము తాలూకాలో పెద్దలంగరును విచ్చేసిరి. తాటిసోక గ్రామస్థులగు రామ్మోహన్ రామరాజు వేంకట రామదాసు గార్లు తమ తమ గౌరవవిద్యా ప్రవీణతను సభకు గవర్నరుచి సభ్యుల మన స్కులన గంజింప జేసిరి.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

ధిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త

ధిల్లీ, జనవరి 28:—25 వ తేదీగల ఈ క్రింది తంత్రీ వార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చినది.

ఆంగ్ల పరాసు రంగములు.

బ్రిటిషువారు లూసుప్రాంతమున జర్మనుల ముట్టడిని భంగపఱచి ఈ ప్రాంతమున కొన్ని జర్మను కందకములలో ప్రవేశించిరి.

16 బ్రిటిషు విమానములు రీనిష ప్రాంతమునను బర్మ క్ అను పుగులలోని కర్మాగారములపై బాంబులువేసి విశేష నష్టము గలిగించెను. పరాసు విమానములును తీవ్రముగ పని చేసెను. సాయుధసైన్యరెండు శత్రుముట్టలను వ్యర్థమొన ర్పించినవి.

ఇటలీరంగము.

నారిజియాకు ఆగ్నేయమున ఇటలీవారు జయించిన స్థానములను శత్రువులు మఱల ముట్టడింపగా ఇటలీవారు వానిని వ్యర్థపఱచిరి.

రష్యారంగము.

రీగాకు పశ్చిమమున జర్మనులు రష్యనులను విశేష తీవ్రతతో ముట్టడించి 1½ మైళ్ల దూరము వెనుకకు నెట్టిరి. తీవ్రమగు యుద్ధమునాగుచున్నది. ఇట్లున్నకు వైస్కొని రష్యను స్థానములను వశపఱచుకొనుటకు శత్రువులు సలిపిన ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థమైనవి. రష్యనులు రాత్రిపూట శత్రువులను ముట్టడించి దామ్యాబునదీ ముఖద్వారమున దక్షిణముగ నున్ననది బాఖిలను దాడి వచ్చిన బల్గేరియను సేనలను వెనుకకు నెట్టివేసి భయంకరము చేసిరి.

చాలాను రంగము.

మేసిడోనియా రంగమునందు మంచు దట్టముగ పడినది.

II

ధిల్లీ, జనవరి 27:—26 వ తేదీని ఇండియా మంత్రి గారిటుల తంత్రీవార్త సంపిరి.

బ్రిటిషు రంగము.

హల్లచి పరిసరమున బ్రిటిషువారు దాడిగలిపి శత్రువులను చాలవఱకు వారి కందకములలోనే నాశన మొనరించి ఒక సందకమును ధ్వంసముచేసి చాలవఱకు పట్టుకొనిరి. శత్రువులు మూడుసార్లును దాడిరాగా తరిమిరి. ఇరువీడుల వైమానికులు చాల పనిచేసిరి.

పరాసురంగము.

దుమైరై ముగ్గురు వాయవ్యమున పన్నెండు మైళ్లలో పరాసువారు శత్రువులదాడిని నిలువరించిరి.

ఇటలీరంగము.

మంచు విస్తారముగ కురిసినందున అభ్యంతరముకలిగినది.

రష్యారంగము.

రీగాకు పశ్చిమమున తీవ్రమగు పోరు జరిగినది. పెరలు బురదనేలకు వాయవ్య కొణమున శత్రువు లవస్థుండమును పూననాచి విప్రులైరి. అచటికి తూర్పుననున్న స్థానముల నుండి రష్యావారు శత్రువులను తరిమిరిగాని శత్రువులు ఆన దికి తూర్పున రష్యావారి నోడించి ఆనైలు వెనుకకురెడిమిరి.

రుమేనియా.

విపరీతముగు చరివలన పోరు జరుగుటలేదు.

బంగాళము

ఒక ప్రమాదము

కలకత్తా, జనవరి 28:—ఎంతెరు నాటకశాలకు సంబంధించిన ఆదాపీత్ కన్య నిన్నటిరాత్రి నాటకమునందు పనిచేసి వచ్చినవెనుక హోటలులో నడచుచు మిట్టపల్లులు గల ఒక స్థలమునందు జారిపడినది. కాలినరములు, ఎముకల కొనలు చెదిరిపోయినవి. ఒకవారము వఱకు సంపూర్ణవిక్రాంతి యవసర మనియు, నయమైన వెనుక అనేకదినములవఱకు బాగ్యత్రగా నుండవలయుననియు వైద్యులు చెప్పిరి.

బర్మా

ఆబ్జూరీ ఆదాయము.

రంగూను, జనవరి 28:—ఆబ్జూరీపరిపాలనమును గూర్చిన రిపోర్టుబట్టి ఈ సంవత్సరము ఆబ్జూరీ ఆదాయమునందు 75 లక్షల రూపాయలు తరుగుచున్నది. నల్లమందువలని ఆదాయము 37 లక్షలు వచ్చినది. నల్లమందు ఉపయోగము తగ్గినను ఆదాయము వృద్ధివొందినది. బర్మానుండి రహస్యముగా ఎగురుతి చేయుచుండు నల్లమందు తక్కువరకముగా నున్నది.

పల్లికుసర్వీసు కమిషను రిపోర్టు.

లీడరుపత్రిక.

లీడరుపత్రిక. పల్లికుసర్వీసు కమిషను రిపోర్టుగూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఈసిఫార్సుల ప్రకారము అమలు జరిపినయెడల భావి యభివృద్ధి నాపివేయుటకు జయప్రదముగా తోడ్పడునని చెప్పబడినది. మనదేశమునాకు కట్టకడపట న్యా యము నేర్పబడుటకొరకు ఆందోళము. నారంభింతు రని తలపవలసి యున్నది. కాని దీని కావశ్యకము కలదు. అట్టి ఆవశ్యకమును వైర్యముతో నెదుర్కొని భరింపవలయును.

జపానుదేశము మిత్రమండలికి విజయము లభించునఱకును, వైనిక, ఆర్థిక సహాయము నొసరించునని జపాను విదేశాంగ మంత్రి డయట్ (పార్లమెంటు)లో చెప్పియున్న నేడు వార్తలో గలదు. జపాను యుద్ధములో ప్రవేశించిన తరువాత జర్మనీయుల వద్దనుండి కయోహా రాష్ట్రమును లాగివేసినది. జర్మనుల భయమును తన యింటిపొరుగున లేకుండ కావ్యతముగ జేసి కొనినది. తరువాత మిత్రమండలికి సహాయము జేయుట కయి ఒక్క వైనికుని గాని, ఒక్క యుద్ధ నావనుగాని యూరపునకుగాని, మరే రంగమునకుగాని జపాను పంపలేదు. యుద్ధపరికరములను పుష్కలముగజేసి రష్యాకు వైబేరియను రయిలుమీద అమృతమునకు పంపుచున్నది. ఈ యుద్ధపరికరములను వ్యాపారరీత్యా అమ్ముచున్నను జపాను రష్యాకు సహాయముచేయుచున్నట్లే తలంచుచున్నది! ఈయుద్ధ మునల జపానువ్యాపారము మరెప్పుడును పొందనంత యున్నతస్థితిని పొందినది. రూపాయలను సంఘటో కొలుచుకొనుచున్నది. కాబట్టి మిత్రమండలికి జపాను చేసిన, లేక చేయదలచిన వైనిక, ఆర్థికసహాయ మేదోగోచర మగుటలేదు. జపాను వైనాదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగజేయదని ఈ మంత్రిగారు నుడువుచున్నారు. వైనాకు ఇతరదేశములు ప్లేబ్లె, ప్లేబ్లెబడులకు తన యంగీకార ముండవలయునని జపాను వైనాకు స్పష్టముగ నిదివరకే తెలియ జెప్పియున్నది. ఆర్థికాధిపత్యము వెంట తక్కినవియు బయలు దేరకుండునా?

పట్టుకొని మహాసభను ప్రభుత్వమున తమ గ్రామము నందు 28వించిన యెడల దానికగు వ్యయమును విశాఖపట్టణము జిల్లా జూరీలకోడూరు ప్రాప్రయిటరు మాడుగుల వేంకట అప్పారావు గారు భరించెదరట.

గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా పెదవూరపాడు గ్రామమునందు గోపాలకృష్ణ గోళ్లెరుహాళయుని పేట నొక పుస్తక భాండాగారమును, 21-తేదీని మల్లెల శివరాత్రికృష్ణ య్యగారి ప్రోత్సహముచే స్థాపించిరి. గ్రామ వాస్తవ్యులును, మరికొన్ని యితర గ్రామస్థులును సుమారు 250 రూపాయల విరాళముల సొసంగిరి. మండదత్త వేంకట్రావుగారు 50 పుస్తకముల నొసంగిరి. ఇంకొకరు రు 50 పుస్తకముల నొసంగిరి.

బెజవాడతాలూకా పోరంకనుండి ఒక రిట్లువ్రాయు చున్నారు:—మనదేశములో చేతిపనులయం దృశ్యగలిగి యుండుటవలన మనకు కావలసిన స్వల్పవస్తువులకుపాడ పర దేశాపేక్ష గలిగి యున్నదనియు నిచ్చట చేతిపనులు, యంత్ర కాలలు నిర్మించవలయుననియు ఆనేకులు వ్రాయుచున్నారు. మానంటి కుగ్రామవాసులు గొప్పపనులు ప్రారంభించి చేయ శక్తిచాలదు, మాకుచేతిపనులు ప్రారంభించి చేయవలయునని కోరికగలదు. కాని, నూత్నుబుద్ధి కాకపోవుటవలన వ్యాపార మార్గ సౌకర్యములన్నియు గలిగియుండియు, చేయదగిన కార్యము స్ఫురించకుండనది. చిన్నగ్రామములలో ఏపని ఎంత సామ్యుతో ప్రారంభించి పని చేయవలయునో తెలివి మాకోరి కను నెరవేర్చగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

22 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజువ హేంద్రవరములోని ఇన్నీసుపేటలో నొక పిల్లవాడు బరువుగల రెండెడ్లబండికిక్రింద పడిపోయెను. అతడు సరిపట్టి, సాంబశిర రావుగారి మనుచుడు. అనగ కొమార్తె కొమారులలో నొక డు. 5 సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడు. వీధిలో సాయంకాల మాడుకొనుచు బండిక్రింద పడినట. బండి యాతని మీద నుండి వెళ్ళేదను చున్నారు. కాని రాత్రి 11 గంటల కాలాదుకు స్పృహవొందెను. ఇది మిక్కిలి ఘోరముగ నున్న దని దేశమాతె నుడువుచున్నది, బండివాండు నిబంధనల ప్రకారము బండ్లు తోలుట లేదు. సరిగ కనుగొనువారు లేరు. కొందరు బండివాండు మిక్కిలి పొగురుబోతులే యున్నారు. రాజువ హేంద్రవరముందలి బజారువీధి మిక్కిలి స్పష్టముగ నుండుటయు, బండ్లరాపిడి యెక్కువగ నుండుటయు ముఖ్యవిషయవా రెరుగుచు గావున నిట్టి దుశ్చరంగములు జరుగకుండ బాగోత పెట్టుదురగాక!

THE GREAT WAR.

GREECE TENDERS APOLOGY.

Great German Preparations Against Paris.

Kaiser's Birthday Greeted by Whirlwind Bombardment.

EL-ARISH FIGHTING DESCRIBED.

BRITISH SUCCESS AND ADVANCE IN MESOPOTAMIA.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

To Suppress Submarines.

A Deputation.

LONDON, January 29. A Deputation from the Navy League waited on Sir Edward Carson to-day, and appealed for vigorous measures against Submarines. Sir E. Carson and Admiral Jellicoe described the measures taken and the deputation expressed its warm appreciation and satisfaction that everything conceivable has been done to safeguard merchantships.

National Civilian Service.

The Scheme.

LONDON, January 28. The forecast of Mr. Neville Chamberlain's scheme of National Civilian Service is published. It applies to men between the ages of eighteen and sixty, but not to women. With the object of replacing men combined out from munitions work, collieries, ship building, transport work, and agriculture, meetings will be organised to stimulate enrolment and local authorities will be asked to start recruiting rallies.

There will be seven recruiting areas each presided over by a Commissioner. No provision is made at present for men giving part of their time.

The Canadian-Irish Rangers in Dublin

Lord Mayor's Luncheon.

LONDON, January 28. The Irish Canadian Rangers marched through Dublin to-day, and the Lord Mayor entertained the Officers to luncheon. He read letters exonerating their absence from H.R.H. the Duchess of Connaught, who is the head of the Regiment, Mr. Lloyd George and Mr. Redmond. The last mentioned, regretting that ill-health prevented him from attending said Ireland was proud to welcome her over-seas sons. He estimated that half a million Irishmen were voluntarily fighting, including those from overseas.

Irish Canadian Rangers attended special services yesterday. The Preachers were the Archbishop of Armagh, Primate of the Church of Ireland and Cardinal Logue. Subsequently the rangers were accorded civic welcome at Belfast where they received a popular ovation.

Germany's Eleventh Hour Hopes.

The "Observer's" Inspired Article.

LONDON, January 28. The "Observer" in an apparently inspired article says:—The Germans hope to snatch an eleventh hour triumph by cutting Great Britain's Sea communications. If we smash the new submarine campaign directly, or outbuild it in our yards, or outstay it by reducing imports and increasing home supplies or achieve a final decisive success by all these means together, we shall destroy the last German hope and ensure the victory of the allies. We can and will do it but only by maximum national effort in the next six months.

Press Comment on Premier's Speech.

LONDON, January 28. The "Morning Post" says the interview of Mr. Lloyd George with the London correspondent of the Australian United Cable Service opens a new epoch in the Empire. The Convocation of the Dominions is nothing less than a formal admission to partnership, and it is a precedent that cannot be revoked. Mr. Lloyd George has begun well. We hope that he won't be tempted to hurry the work. The Dominions have their own national sentiment which, if developed and utilised, is a great imperial asset, but if thwarted and curbed might easily lead to disaster. Wise statesmanship would seek rather to federate on equal terms with modest machinery than risk grandiose scheme of an imposing Imperial constitution.

Increasing the Food Supply.

LONDON, January 28. It is officially announced that a committee of representative agriculturists has been appointed to advise the Board of Agriculture in connection with the increased production of food. A special Department on the latter question will co-ordinate the work of the County Committees and serve as a clearing house, meeting the requests for

labour, fertilisers, etc. Farmers are making increased efforts in relation to the harvest of 1917, and plans are being prepared for increased production in 1918.

Germans in East India Hide Trade.

Complete Eradication Demanded.

LONDON, January 28. The "Times" says there seems to be a strong feeling among English houses that the German taint in the East India hide trade has not been completely eradicated. It is thought that the standard set by Lord Islington in his speech in the House of Lords on July 18th could be developed further. They would like to see a statement that no person from a company connected directly or indirectly with any liquidated concern should be permitted to enter into trade with British firms. Ample capital is prepared to enter the export trade immediately, but only if it will not be opposed by connections with German or quasi-German houses.

An Empire Resources Development Committee.

LONDON, January 28. Reuter learns that an Empire Resources Development Committee, under the Chairmanship of Sir Starr Jameson, has been formed to promote development by the State of the Empire's resources with a view to assisting the payment of the war debt. The Committee includes Lord Selbourne, Earl Grey, Lord Islington, Rudyard Kipling, Mr. Moreton Frewen, the Labour Minister Mr. Hodge, Sir Horace Plunkett, Sir Arthur Lawley, Mr. Wilson Fox and Mr. Henry Birchenough. The committee advocates firstly the conservation, for the benefit of the Empire, of such natural resources as are or may come under the ownership or control of the Imperial Government, Dominion Government or Indian Government; secondly, the development of selected resources of the Empire under conditions giving the State an adequate share of the proceeds; thirdly, the subsequent appointment of a board to carry out these objects. It is understood that the scheme is largely based on suggestions made in articles in the "Times" on September 28th and 29th by Mr. Wilson Fox.

"Tank" Worker Promoted.

LAHORE, January 28. Lieutenant-Colonel Swinton has been given Brevet rank for his part in the organisation of tanks.—("O. and M. Gazette.")

GERMANY.

Extreme Cold in Germany.

River Navigation Interrupted.

ROTTERDAM.—The cold in Germany is becoming a calamity. Navigation on the Rhine and other rivers has ceased, preventing the transport of munitions. Game in the mountains has been frozen to death in enormous quantities, increasing the scarcity of food.

Germany Anxious About Bulgaria.

A Significant Omission.

LAHORE, January 28. LONDON, January 27th.—The "Idra Nazionale's" Berne correspondent says that Germany is anxious about Bulgaria's attitude Count Rastanow draws attention to the omission of Bulgaria from the Entente note and says that this significant fact has not been overlooked in Sofia.—("O. and M. Gazette")

Severe Cold in Europe.

Some Striking Particulars.

LAHORE, January 29. LONDON, January 28th.—Unusual cold is general in Europe. The "Berliner Tageblatt" reports that railway rails are breaking everywhere in Germany. The coal shortage in East Prussia, where eight fatalities from freezing are reported, threatens to become disastrous. Coal is also lacking in Paris, where there are 16 degrees of frost. Wolves are abroad in Burgundy and bears have been seen on the Loire. The maximum temperature in London during the past 12 days was 3 degrees. There is heavy snow on the Macedonian front. Italian military experts consider that the weather temporarily saved Trieste.—("O. & M. Gazette")

TELEGRAMS.

Governor of Antwerp Dismissed.

Sequel to a Promise.

LONDON, January 28. THE HAGUE.—General Huene, Governor of Antwerp has been dismissed for promising, in 1914, not to deport Belgian refugees. He has been replaced by General Zwehl, Governor of Maubeuge.

GREECE.

Debate in Chamber on the

Greek Situation.

A Vote of Confidence Passed.

LONDON, January 28. PARIS.—After a secret session debate on interpellations upon the situation in Greece, the Chamber, in public session, passed a vote of confidence in the Government by 313 votes to 135.

Greece and the Entente.

An Apology Tendered.

LONDON, January 28. ATHENS.—The Government has handed to the Entente diplomats a written apology for the events of December 1st and is taking steps to dissolve the Reservists' League.

PIRAEUS.—The Greek garrison at Corfu has been ordered to proceed to Patras and only two hundred men remain under the command of an official who is loyal to the Entente.

ROUMANIA.

14 Rumanian Generals Replaced.

LONDON, January 28. A telegram from Jassy dated the 25th instant, says:—Intense cold and lack of snow is hampering operations. The situation generally is satisfactory and practically unchanged. The enemy apparently directing his efforts to the region of Nemes and the confluence of Putna and Sireth rivers where he is encountering fierce resistance. It is officially announced that fourteen Rumanian Generals have been retired and replaced by junior officers.

HOLLAND.

Landslips in Java.

Whole Village Engulfed.

BATAVIA, January 28. It is officially announced that tremendous landslips on Bali Island have caused huge holes practically engulfing a whole village and killing 300 persons. The total casualties hitherto are 500.

CANADA.

Parliament to be Adjourned.

LONDON, January 28. OTTAWA.—It has been arranged that Parliament shall adjourn on February 7th for two months to allow Sir Robert Borden to attend the Imperial War Conference.

AUSTRALIA.

LONDON, January 28. MELBOURNE.—The Coalition is more unlikely than ever. Mr. Pearce is mentioned as Australia's representative at the Imperial War Cabinet.

AFRICA.

General Smuts at Pretoria.

A Magnificent Welcome.

LONDON, January 28. PRETORIA.—On Friday General Smuts had a magnificent welcome on his arrival from East Africa. The streets were everywhere decorated and crowded with people from all over the Transvaal. General Smuts, replying to addresses, said he was immensely surprised by the splendid co-operation between his mixed forces and their endurance in a campaign which perhaps was the hardest in the history of the world against very brave tribes. His greatest pleasure was that the troops were gentlemen, and their conduct exemplary. He regretted he was unable to see the final surrender of the enemy, which was not distant.

SWEDEN.

Explosives Smuggling in Finland.

LONDON, January 28. STOCKHOLM.—The authorities at Vittand on the Finnish frontier have arrested four persons for attempting to smuggle explosives across the border apparently for the purpose of blowing up Russian ammunition depots. The leaders of the party are described as Germans.

JAPAN.

Japan and the Allies.

Mr. Motono's Statement.

LONDON, January 28. In the Japanese Diet Baron Motono, Minister for Foreign Affairs declared that Japan would collaborate with the allies by both military and economic means until victory. The Anglo Japanese alliance, the foundation of Japan's Foreign Policy, had been mutually beneficial especially since the war and Russia was a true and grateful friend. Japan welcomed the proposed American-Japanese financial cooperation in China and repudiated the policy of interference in the internal affairs in China whose integrity and independence she was determined to assist in maintaining.

TELEGRAMS.

AMERICA.

United States and Mexico.

Return of American Troops.

LONDON, January 28.

A telegram from New York says:—American troops in Mexico have started to return to the border. It is reported that General Villa is following them.

SEA WAR FARE.

The North Sea Naval Affair.

German Version of the Fighting.

LONDON, January 28.

A wireless German official statement says:—The 'V-69' received a direct hit on the bridge, and Capt. Max Schultz, who had been commanding the flotilla since the beginning of the war, was killed with two officers and a few others. The vessel's steering gear was damaged, and she caused her to collide with another ship. The 'V-69' was seriously damaged and ran for Ymoude unmolested. The ship which had been previously rammed by the 'V-69' continued to participate in the fight, ramming and seriously damaging an English destroyer which German aeroplanes subsequently reported to be sinking. The German ship escaped at reduced speed and reached German front lines. A third ship encountered numerous enemy destroyers and attacking immediately sank a large destroyer by torpedo at close range. She escaped port in safety. The British admiral's statement that the only British casualty was a destroyer torpedoed and sunk as already announced.

Identity of the Raider.

LONDON, January 28.

The "Times" naval expert, commenting on the doubt as to the identity of the German raider which bombarded the Suffolk coast, says that submarines have twice shelled the English coast, and a repetition of the futile proceeding is evidently made with the idea of keeping up the belief in Germany that the command of the North Sea is still in dispute.

Danish Steamer As Raider.

German Submarine's Illegal Action.

LONDON, January 28.

COPENHAGEN.—The crew of the torpedoed Danish steamer "Gerda" testified in a Maritime Court that the "Gerda" with a prize crew on board sank three steamers in two days in the Bay of Biscay under cover of the Danish flag. When the water gave out she put in to Finisterre with a submarine. Sixty-two captured seamen were landed and the Germans, with revolvers in hand, prevented them from taking their clothing and belongings. The "Gerda" was looted, towed out, and torpedoed.

The Atlantic Raider.

Its Identity.

LONDON, January 28.

The "Berliner Tageblatt" states that the Atlantic raider is the training ship "Vienta."

14,000 Dollars to Accommodate Crews.

LONDON, January 28.

RIO DE JANEIRO.—The British Consulate at Pernambuco says that the owners of the steamships have hitherto spent fourteen thousand dollars accommodating the crews.

CHRISTIANIA.—A Norwegian motorboat has landed at Hammerfest thirty-four of the crew of the German submarine which is under attack off the Norwegian coast.

EGYPTIAN FRONT.

British Advance in Sinai.

The Fighting Described.

ALLAHABAD, January 28.

The "Pioneer's" Cairo correspondent gives the following details of the recent advance in Sinai:—Our advance was the enemy's complete surprise, and in the night following the commencement of our forward movement the Turkish Commander withdrew from his position and abandoned El-Arish. No serious fighting was reported between the British Division and the Imperial Camel Corps, which was followed closely by the Turkish artillery and later on by the first brigade of infantry. The fight at Birket-Naghar, where the Turks had retired, is described from first-hand account. General Chelwode was in command. By 8 o'clock we had occupied a ridge about 400 yards from the enemy's position and at 9 o'clock the Imperial Camel Corps, supported by the fire of our batteries, advanced to make a frontal attack. This was followed by an encircling movement by the 3rd Australian Light Horse Brigade under General Royton and the New Zealand Mounted Rifle Brigade under General Chater, which moved round the enemy's northern flank in order to surround him from the east and south-east. Later in the day General Chauvel was informed by aeroplane messages that the enemy had been seen retiring. The Australian Light Horse and New Zealanders pushed on rapidly to cut them off, whilst the 1st Light Horse Brigade, which had been held in reserve, was moved up in prolongation of the line of the Imperial Camel Corps, coming up under close range fire which threatened serious casualties among the horses. The brigade had to get back and dismount, but the coolness with which the men handled their horses under fire and the steadiness and precision with which they manoeuvred at a gallop were an admiration of all who watched them. Having exhausted themselves with a trifling loss the brigade made a water sweep with a view to supporting the front attack by coming in on the enemy's flank, while at the same time completing the envelopment by encircling the enemy's left. It was soon found, however, that it was only at all points of the enemy who had attempted to reti-

TELEGRAMS.

Enemy Makes a Stand.

The main body held on stubbornly in their formidable position hoping to hold off the attack until want of water and sheer exhaustion should compel our men to withdraw. In spite of heavy rifle, machinegun and artillery fire, however, our troops continued to make progress. The frontal attack had to cross a wide plain absolutely devoid of cover, but the Camel Corps composed of British and Dominion troops pressed forward with superb steadiness. Our batteries pounded the enemy's position with deadly accuracy, completely destroying one of the redoubts, from which white flags were put out. But the redoubts were mutually self-supporting, and heavy fire was still being kept up from the other four. No notice was taken of these tokens of surrender. As the day wore on, the attack was pressed and fighting became more and more severe. Our firing line was reinforced and rebounded. The volume of its accurate fire and our artillery fire also increased in intensity, whilst our airmen rendered most valuable support by circling over the Redoubt under heavy artillery and machine-gun fire and dropping bombs with great effect on the defenders.

Turks Surrender.

Meanwhile, a regiment of the Light Horse Brigade had swept round the enemy's left flank as far as Aulad Ali, four miles south-east of Maghdab, and coming right in behind the position brought about the surrender of the Turks. The battle had lasted eight hours, and our men had fought, in spite of the heat of the day, with hardly any water. The whole operation had been an unqualified success. There are signs that the Turks are withdrawing as quickly as they can from the frontier, and it would not be at all surprising if they retired right into Palestine. They may stand to defend the Hedjaz railway, but our mobility is so superior and our transport organisation have proved to be so excellent, as capable of speedy expansion, that we may be able to follow them up and drive them out before they are able to take up any position enabling them to offer any formidable resistance.

MESOPOTAMIA FRONT

British Advance in Mesopotamia.

Turkish First Line Trenches Captured.

Enemy Lose Heavily in Counter-Attacks.

LONDON, January 28.

MESOPOTAMIA.—An official communique says:—By a determined assault under cover of an intense bombardment we seized and consolidated eleven hundred yards of first line trenches on the right bank of the Tigris south-westward of Kut-el-Amara, and also a considerable length of second line trenches. Our losses were slight. The Turks westward of the Hai river thereupon made four furious counter-attacks. The first and third were broken up by our artillery infantry and machine-gun fire. The second and fourth were momentarily successful. We resumed the offensive and regained much of the ground from which we had been temporarily dislodged. Turkish losses throughout the day were heavy. Seventy prisoners were taken and 580 corpses were buried in a loop eastward of Kut-el-Amara, besides 500 buried by the enemy.

BRITISH FRONT.

Operations on British Front.

A Birthday Greeting to the Kaiser.

A Whirlwind Bombardment.

LONDON, January 28.

Reuter's correspondent, telegraphing from Headquarters says:—A birthday greeting to the Kaiser thundered out at dawn in the form of a whirlwind bombardment, followed by a long line of troops leaping from trenches. The enemy put up a poor fight and sustained heavy losses, including 250 prisoners. Our casualties were slight. The gunner successfully kept down enemy machine-guns. The spirit of the troops was indomitable in spite of very severe frost.

"Many unhappy returns of the day to the Kaiser" was the slogan on the whole front. Our artillery expressed this in unmistakable terms. The whirlwind bombardment preceding the attack in the Somme area rolled down the shrill north-east wind like the thrashing of a myriad demon drums. The infantry crossed 'No Man's Land' with deliberate precision, which has been the feature of recent operations.

Increased Activity Everywhere.

Reuter's correspondent, telegraphing from Headquarters on the 28th instant, said: The front was steadily becoming more intense, and was accompanied by bright sunshine. The result was increased activity everywhere. The iron surface of the roads, enabling the transport of heavy materials and guns which had been immovable in the mud of the previous week. A tour of the field hospitals reveals that few illnesses are due to exposure. Troops which are abundantly fed, warmly clothed and constantly exercised are the fittest.

The crop of the raids during the past few days has, influenced the heavy aggregate casualties of the Germans.

Successful British Raids.

Five Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, January 26.

Sir Douglas last night reported: We carried out raids eastward of Loos and north-eastward of Vermelles, taking prisoners. A number of enemy cars were destroyed and the enemy suffered many casualties. We bombarded the enemy's positions northward of the Somme with good results. Our aeroplanes successfully bombed a number of places behind the hostile lines. Five German machines have been destroyed and five driven down damaged. One of ours is missing.

Successful British Operations.

An Enemy Position Captured with many

Prisoners.

LONDON, January 28.

A British communique says:—A successful operation was carried out in the morning in the neighbourhood of Le Transloy, and the whole of our objectives gained. A

TELEGRAMS.

commanding portion of the enemy's position was captured, and we took 350 prisoners. We drove back counter-attacks with heavy losses. Our casualties were very slight. We raided positions north east of Neuville, St. Vaast, took prisoners and destroyed dugouts containing fifty Germans. We had no casualties. Our patrols entered trenches and inflicted casualties north-east of Vermelles. We bombarded a position in the neighbourhood of Serre, greatly damaging defences, and north-east of Arras and dispersed working parties. Our fire northward of Hulluch caught enemy infantry, inflicting many casualties.

LONDON, January 29.

Marshall Haig last night reported:—At day break we again entered enemy's trenches northeast of Neuville-travaux and inflicted casualties and took prisoners. We carried out a successful raid northeast of F-silbert and drove off an enemy attempt eastward of Fauquissart.

FRENCH FRONT.

Main Direction of Enemy Raids.

Greater Aerial and Artillery

Fighting Explained.

LONDON, January 28.

A correspondent in Paris, referring to the growing activity on the western front, says that enemy raids are mainly directed against three points:—Lassigny, which is nearest to Paris, Alsace, and Verdun. On both sides raids will probably become more numerous and more vigorous in preparation for a big offensive in the next two months. The frozen stillness of the air and high visibility have led to great aerial activity and the resumption of systematic and destructive bombardments.

French Regain Lost Elements.

Violent Artillery Struggles.

LONDON, January 28.

Last night's French communique said:—Fresh reports show that the enemy's attack on the left of the Meuse yesterday was particularly violent. Several German regiments participated and hand-to-hand fighting occurred at some points. We counter-attacked this morning and re-took, in the region of Hill 304, a greater portion of the elements within which the enemy had penetrated. There has been a fairly lively artillery struggle on the right of the Meuse in the region of Bczonvaux and Louvemont and in the Woivre in the sectors of Regni-ville and Veho.

Lively Cannonading

LONDON, January 28.

A French communique says:—There was lively cannonading on both banks of the Meuse, but nothing elsewhere.

German Works Destroyed.

Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, January 28.

A French communique says:—We destructively bombarded German works in Hill 304 sector.

Five enemy aeroplanes were brought down, including Lieutenant Guyonier's thirtieth. Two of our aeroplanes bombed the railway station and military workshops at Ham, causing a fire and big explosion.

The French Communique says:—We carried out completely a successful coup-de-main between Les Eparges and Tranchee-de-calonne. We found numerous bodies in enemy trenches and brought back much booty. An enemy aeroplane has been brought down.

Last night's French communique reported the usual general cannonade which was particularly lively at Verdun and in Alsace.

ITALIAN FRONT

LONDON, January 28.

A Wireless Austrian official communique says:—West of Olpitzow superior enemy penetrated our first line and we withdrew to a next height to the rear.

A Wireless Russian official communique says:—We pushed the attack westward of Riga. The train was in disorder. We attacked on both sides of Rumbuping-Yakoben road and after a stubborn fight broke through fortified positions on a front of three versts.

RUSSIAN FRONT.

Germans Beaten Back

With Heavy Losses.

LONDON, January 28.

A Russian wireless communique says:—After heavy bombardment the Germans were beaten back eastward of Kalocem with heavy losses. We liberated gas at Mitau, causing a great German panic.

RUMANIAN FRONT.

Rumanians Repulsed Enemy.

LONDON, January 26.

A wireless Rumanian communique says:—In spite of the snow we attacked and repulsed the enemy southward of the Oshin and Sushitza valleys after eleven hours' desperate fighting.

A resolution on the excise administration report of Burma for the year shows a fall in the net excise revenue of 7½ lakhs. Receipts from opium (37 lakhs) improved despite smaller consumption and there was a substantial decrease in the quantity of opium smuggled in the province.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

BOMBAY.

Kirkee Shooting Affair.

Wounded Man's Statement.

POONA, January 28.

In connection with the Kirkee shooting affair Lieutenant Colonel P. N. Leslie, commanding Magistrate, recorded the following statement of Sergeant Hill in the presence of the accused, 2nd Lieutenant E. C. McWilliam. The statement was taken at the Station Hospital, Waro-we, where Sergeant Hill is reported to be progressing favourably. His little daughter is also getting on well in Sassoon Hospital and in neither case will amputations be necessary. Mr. Boyd, D.S.P., was present with Mr. Gupta, Assistant Public Prosecutor while the statement was being recorded. Witnesses gave his name as Charles Richards St. Patrick Hill, Church of England, aged 33 years. I knew the accused prior to now before me. I first saw him in Adia, Beoga, about October last year. He came to see me there. I believe my wife had asked him to come and see us should he come our way. I had sent her up to Quetta in August with children for a change. She stayed there with her sister Mrs. Smith. I came to Poona on the 14th instant from Quetta. I was at Quetta from the 10th December. I left my wife at Adia on the 11th December. I went to Quetta to join the S. and T. I had letters from my wife up to Xmas when she sent me a Xmas card. After that I received no further letter from her. I waited for a few days thinking she might be busy. In fact I sent her a warrant in a registered letter to Adia. The warrant was for her to come up to Quetta. Later I wired to Mrs. Chapman a mutual friend of ours at Adia asking her to urge, my wife, was ill. The wording of the wire was "Is Olga in Adia?" I asked if my wife was in Adia because I knew accused was in Fort William, Calcutta, which was only a short distance away from Adia, and I knew accused and my wife were intimate and instinctively had suspicions that she might have gone away with him somewhere. Mrs. Chapman sent the following reply to my wife. "Oga left on Thursday with children." Later, I received a letter from Mrs. Chapman. In that letter she speaks of my wife's cousin. This refers to accused. He is not my wife's cousin and my wife must have told Mrs. Chapman that he was her cousin to avoid my scandal arising in my absence. I received a wire dated the 2nd January 1917 from my wife from Poona saying: "Letter just received. A woe, woe, woe." I received my wife's letter to which she referred. I think, on the 8th January I wrote in reply to her letter. I did not wait then any longer. I applied for leave to come up to Kirkee as I had strong suspicions that the accused must have gone there with my wife. I got my leave. I also got a warrant for my wife from Poona to Quetta. I arrived at Kirkee by the Poona Express arriving at about 12 noon on Sunday the 14th instant. There was only one tonga there and a Lieutenant. I kindly let me share it with him and we drove together as far as his mess. Then I told the tongawala to drive me to the address in my wife's letter at 27, Jungi Pachery. When I arrived at the bungalow the front door of the house was closed. I think it must have been locked because my wife came out of the room into the hall and said: "Wait, I will get the key." While my wife was doing so I glanced inside and saw the accused's helmet hanging in the hall. I knew it was his, because it was a South Lancs Regiment one. After seeing this I did not wait for Mrs. Hill to come. I went round to the back and entered the house, by I think, the bathroom door of the children's bedroom. I locked the door and the accused and found him in his own bathroom which was locked from inside. I could see through the space between the doors and saw him. I called him out and became out and asked him what was the meaning of his living in the house. Meanwhile Mrs. Hill came. He was about to reply, but I did not wait. Having a cane in my hand I struck him. Then I think, Mrs. Hill took the cane out of my hand to separate us. Then I struck him with my open left hand. I called him a cad, etc., and asked him if this was his return for my having given him my friendship and why he was trying to break up my house. Then Mrs. Hill took me away into the room. Then I asked my wife what was the meaning of it all, the accused having bedroom next to hers connected by a glass door only. The accused said that there was nothing wrong that she had been like a sister to him. I thoroughly believed her then and I said so. I think I asked the accused, who was then sitting in the drawing room, for the photo of my wife which she had given him. Later, Mrs. Hill showed the photo to me saying, "Here it is." The servant must have brought it. Later after talking with Mrs. Hill and wishing to prove to her that I believed her when she said there was, nor had been, anything wrong, I went out and apologised to the accused for having struck him and took back what I had said. I told him that although I believed my wife's statement that all was alright he had acted very wrongly and foolishly. I had before this told him that he must leave the house at once. He had refused and said that the house was his. When he said this I told my wife that she must pack up at once and come away with me. I assisted her to do so and she was ready to start. We (my wife, myself, and our two children) started on the 15th to catch the express which leaves about 3 o'clock in the afternoon. The baggage got in which our luggage was, had been started rather late and did not arrive in time for the train. So we had to defer our departure. The accused was at the station. I went there on a bicycle. Mrs. Hill, two children and the little baggage went in a tonga. Then I and my family returned to the bungalow. The accused was up somewhere. I do not know where. The same evening the accused came to the bungalow. We were then on friendly terms. I had given him my hand and had nothing against him. About 5-30 p.m. wishing to ascertain whether my wife really cared for me I wrote a letter to her pretending that I intended to commit suicide. I had no real intention of doing so and had no weapons of any description in my hand. I handed my wife the letter myself. The accused was there at the time. After she had read it neither she nor

TELEGRAMS.

the accused would, let me be in the room alone. After, we all sat and talked in the verandah. Here again I told them how foolishly they both had acted. The accused then asked me to have a drink as he thought I needed one. I never drink, so I refused, but I told him that he needed one more. He got some claret and first to show my friendship I had a sip of his. I must say that before this the following conversation had occurred between my wife and myself. My wife said to me "I tell you something. You must not get angry." She then told me that she loved the accused. The accused also said that he cared for my wife. I then struck my wife in her face out of anger, but I immediately took her in my arms and apologised, and said that it was the first time I had ever struck a woman. I took her to the couch and started reasoning with her saying she was doing a silly thing and had her children to think of, if nothing else. She then asked me, if after three years she found she did not care for me would I let her go to him. She then asked the accused if he would have her after three years and accused said "Yes, any time." I then took my wife away for dinner and found that place was also laid for the accused. Not wishing my wife to be near him again I told the servant to take Sahib's dinner and let him have it in the drawing room. I then sat down to dinner with my wife. We both ate little. While doing so the accused called out to me from the drawing room. I should say, both he and my wife had before this asked me if they might see each other alone for five minutes, and I had refused the request. When I went out to him the first time, as far as I can remember, the accused asked me if I would like him to make away with himself. I put my hand on his shoulder and reasoned with him and told him to do nothing so foolish. I then went back to Mrs. Hill in the dining room. Shortly after this, the accused again called out to me and I went into the hall and saw the accused in the drawing room. I went to him and he made the same request as before. I put my hand on his shoulder and I can remember his counting, one, two, three, four, when a revolver went off and I knew I was shot, I staggered into the hall and from three to the dining room, when I was hit in the right arm by another shot and it was shattered.

As far as I can remember, three shots were fired, of which two hit me and of these as far as I can remember, the 1st and 2nd hit me and the third I heard fired. I don't know where it went. After being hit in the arm when I was in the dining room, I closed with him and we struggled together till we passed through the dining room into the pantry and out into the side verandah. I overpowered him there and got him down. I held him down with my body across him and gripped the hand he was holding the revolver with. I turned the muzzle towards the wall and called to Mrs. Hill to come and take it out of his hand, as I felt I was growing weak, and losing strength. I remember while I was holding the accused down he asked me to let his hand go and let him finish himself. Mrs. Hill came and took the revolver out of his hands. As far as I remember we both were holding it. Later, some people came and as far as I know picked me up because I felt I was lying on bed. On the last occasion that I went into the drawing room to see the accused I did not see the revolver anywhere. I do not remember what I was doing when I was hit in the arm. It was all confusion.

Exhibit F is the coat I was wearing at the time. Exhibit G is the shirt I was wearing at the time. I can remember them tearing it off. Exhibit H is the leather letter case which was in the left pocket.

Marriage of a Minor Maharajah.

BOMBAY, January 29.

The marriage of the minor Maharaja Sri Purnachandra Senghji Bhairaj Deo of Mayurbhanj with Kumari Sri Lakshmi Kunverba, eldest daughter of His Highness the Maharaja Sir Amarsinghji of Venkner (Kathiwar) took place on Saturday last at the capital of Venkner State with great éclat in the presence of H. H. the Maharajah of Dharwad and the rulers of several neighbouring Indian states.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 28.

The following telegram, dated the 26th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British beat off an attempted German raid near Loos and successfully entered the German trenches near Ypres.

Sixteen British naval aeroplanes bombarded blast furnace at Burbach, in Rhenish Prussia, and caused considerable damage. The French also showed considerable air activity. The French repulsed two surprise attacks near Soissons.

The Italians beat off a counter-attack on the positions captured south east of Gorizia.

The Germans repeatedly attacking with considerable forces succeeded in pushing back the Russians about 3 miles and a half in three newly captured positions west of Riga. Stubborn fighting continues. Enemy attempts to take the Russian positions south west of Iluker, were defeated. The Russians by a night attack annihilated the Bulgarian forces which had crossed the southern branches of the Danube near its mouth.

Heavy snow has fallen in the Macedonian front.

II

DELHI, January 21.

The following telegram dated the 27th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British carried out a very successful raid in the neighbourhood of Hulluch killing many enemy in their trenches, destroying a dugout and securing prisoners. Two hostile raids were driven off and a third which entered the British lines was driven out. There was much aerial activity on both sides.

The French repulsed a raid, 12 miles northwest of Rheims.

Heavy snow fall has interfered with military operations in most of the Italian front.

TELEGRAMS.

Severe fighting continues west of Riga where the enemy attempt to launch an offensive near north west corner of Tirm marsh was frustrated. The Russians by counter-offensive were able to dislodge the enemy from positions near eastern and Tirm marsh but the enemy after repulsing Russian attack east of the river Aa were by counter-attack able to drive back the Russians half a mile.

Intensely cold weather is stopping operations in Rumania.

UNITED PROVINCES.

The "Round Table" Group's Mischief.

Contempted Questions in the U. P. Council.
By the Hon. Mr. Motilal Nehru.

ALLAHABAD, January 26.

At the next Legislative Council meeting to be held in Lucknow a series of questions will be put by the Hon'ble Mr. Motilal Nehru on the recent revelations of the "Round Table" propaganda. He asks whether Mr. Curtis' private public (?) letter was, as stated by the writer, revised in detail by His Honour the Lieutenant-Governor and the Hon'ble Mr. Harris and whether it represented their joint view? Whether the letter was printed at the Government Press and if so what charges were made to Mr. Curtis for the work. Whether the Government Press was free to print political opinions of private individuals for circulation and upon what conditions? Whether Mr. Curtis' tour programme in these provinces was arranged for him by or by him in consultation with His Honour the Lieutenant-Governor and the Hon'ble Mr. Harris? What districts Mr. Curtis had visited in the company of the Hon'ble Mr. Harris or other officials, and if he visited any and what prominent Indians of those districts? Which was the typical district of northern India where Mr. Curtis proposed to camp with the Hon'ble Mr. Harris? Whether there were in the United Provinces any primitive tribes as backward as the aborigines in Africa? Who they were and in what districts and what proportion they bore to the total population? Prud'ht Motilal Nehru further asks whether Mr. Curtis has been allowed access to State or other Official Documents in the Secretariat or other Government offices in these provinces and if he was that those documents should be laid on the table. Has the Government in any way helped the "Round Table" group in these provinces? At what places have they been formed? Are any officials connected with them and who are those officials? Was Mr. A. P. Collett, I. C. S., when Private Secretary to the Lieutenant-Governor and is Mr. Harris representative in India of the "Round Table" organisation? Was the former and is the latter responsible for all articles on politics of India which appeared in the "Round Table"? Why have not the rules for conduct of public servants been enforced in case of these and any other officials concerned in the "Round Table" propaganda? Will such order be now issued?

BRIEF TELEGRAMS.

The whole French Indian contingent at S. Fax Pondicherry is transferred from the Colonial Infantry to the Colonial Artillery and stationed at the Forts in Bizerte being divided into three groups.

At a meeting of the Bombay University held on Saturday evening, on the motion of Sir Narayan Chandavarkar, it was resolved to confer the Honorary L.L.D. Degree of the University on Rev. Dr. Mackichan, who is a distinguished educationist and the Principal of the Wilson College and at present Vice-Chancellor of the Bombay University.

The "Leader" commenting on the Public Services Commission report says: These recommendations if given effect to are calculated to block future progress very effectively and therefore there should be no coquetting with them. It is painful to think our countrymen should as a result of this costly commission, be under the necessity of agitating for justice, more determinedly than ever. But necessity is there and it has to be faced with courage and it shall be faced.

సెల్లూరు, పి. పి. ఎం. హైస్కూలు ఆధ్వర్యమున
స్మిత్తు వారసుల కమిషన్ కేసును ఆమెరికా కమిషన్ నుండి
లైసెన్సులను వారికి నీసుకోయిచ్చేయటమున, తత్ఫలమున
నూతనముగ నియోజకవైస్ మాన్యత వారసుని ఆహ్వానించు
టకును 21వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 లకు ప్రభుమందిరమున
ముండల న్యాయాధికారులకు ఉద్దేశము. ఎస్. వేంకటరామయ్య
గారి ఆధ్వర్యము క్రింద నొక సభ సమావేశ మయ్యెను. ప్రస్తుత
మును తాత్పర్యము వారసుని వైస్మాన్యత తేది. పంచత్తిము
లు ప్రేక్షకుల కాల్వలము కుసునల్లు పే. శ్రీనివాసాచార్యులు
గారు చదివె. పాఠశాలలోనుచే ఆన్లైన్ ముందు కొక
గంధము ప్రదర్శించుచును. పాఠశాలలోనుచే విద్యార్థులు
ఉపాధ్యాయులు చేరి యువ సన్మాన్యులను సుమన్య సభ
కము స్మిత్తు వారసుని, కొన్నాటి చీర పాఠశాలకును
నొకరి. కొన్నాటి చీరను హిందూ కేసును బహుమతిగాను
బహుమతి నని వారి ఆమెరికా కేసులను చెప్పెను. ఆది
చెప్పిన వాక్యములు ప్రేక్షకుల కాల్వలము కరిగించెను. ఆన్లైన్
సన్మాన్యత ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయముతో సభ ముగించెను. స్మిత్తు
వారసుని ఉద్దేశము ప్రభుమందిరమున, మహానల్లల బ్రహ్మ
ప్రాయుచున్నాడు. పాఠశాలలోనుచే నిరంతరమును
నొకరి పాఠశాలను ఆదికాలములో ప్రభుమందిర కేసు
నారు. అట్టివాని యుపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, ఇన్సాన్
సన్మానించుట వారియుక్తి సురుభక్తి చాటుచున్నది.

సం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బోంబాయి.

మదరాసు అందు సదరక్ మహారాటా రెయిల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇకాంప్లీమెంట్ ఇన్ ఇంగ్లండు

నోటీసు.

ప్రయాణీకులను తీసికొనిపోవు బండ్ల మార్పులు.

1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మొదటి తేదీ నుండియు ఈ రయిలుమార్గముయొక్క కాలనిర్ణయవట్టి నూర్పు చేయబడును. ఈక్రింది రయిల్ కాలపు మార్పులను ముఖ్యముగ గమనించ వలసి యుండును.

మిటరు గ్యాజి.

పూనా అప్ మెయిలు రయిలు బెంగళూరు 21 గంటలకు బయలుదేరి పూనా 6 గం. 15. ని. చేరును.

పూనా అప్ ప్యాసంజరు రయిలు బెంగళూరు 7 గంటలకు వదలి 21 గంటల 20 నిమిషములకు పూనాకు చేరును.

పూనా డౌన్ మెయిలు రయిలు 20 గం. 15. ని. పూనానుండి బయలుదేరి 6 గం. 20 ని. బెంగళూరు చేరును.

పూనాట్రపు ఎక్స్ ప్రెసు రయిలు 7 గంటలకు పూనానుండి బయలుదేరి 19 గం. 43 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ మెయిలు 14 గంటలకు బయలుదేరి మయిసూరునకు 18 గం. 30 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ ప్యాసంజరు రయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు మయిసూరు నుండి బయలుదేరి 6 గంటల 5 నిమిషములకు బెంగళూరునకు చేరును.

డవుక్ మెయిలు 7 గంటల 20 నిమిషములకు బెంగళూరును వదలి 11 గంటల 5 నిమిషములకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ ప్రయాణీకులబండి 21 గంటల 30 నిమిషములకు బెంగళూరు వదలి 6 గంటలకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ బెంగళూరు మెయిలు రయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు గుంతకల్లు వదలి బెంగళూరునకు 9 గంటలకు చేరును.

అప్ బెంగళూరు మెయిలు రయిలు 19 గంటల 15 నిమిషములకు బెంగళూరువదలి 6 గంటల 40 నిమిషములకు గుంతకల్లు చేరును.

విశేష విషయములకు కొద్ది రోజులలోనే ప్రతిష్టేషనులోను ప్రకటింపబడనున్న కాలనిర్ణయ పట్టికలను చూడుడు.

గమనింపు:— ఈ క్రిందిరైలులలో ఒక రయిలు రద్దు చేయబడును.

పూనా-కోరెగాడ్;

మిరాట్-బెల్గామ్;

హుబ్లీ-హరిహర్;

బెంగళూరు-మైసూరు;

బెంగళూరు-ధర్మవరము;

హుబ్లీ-బల్సారి;

నరసరాపుపేట-బెజవాడ;

పాకాల-గూడూరు.

రైల్వే సంఖ్య తగ్గింపబడినందున మొదటి, రెండవ తరగతులలో స్థలము చాల స్వల్పముగ నుండును గాన, ప్రయాణీకులు ముందుగా టికెట్లను కొని తమ స్థలమును నిజస్వ చేసికొనుట మంచిది ఎక్కువ బండ్లను ప్రతిరైలుకు వేయుట దుస్థర మగుటచేత ఇందుమూలమున నిట్లు హెచ్చరిక చేయవలసి వచ్చినది.

Advt. No. 488 M. A. P. No. 650.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లను చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండు చేయనది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నువయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును, మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచున్నారు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండను.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్స్:—ది సోల్ ఇండియా ఇంజనీరింగ్ లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్పాజిక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

నీటి, చొట్ట, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱకు, అగటి మొదలగు మాగాణి, ఖిమ్మి, పయ్యలను, దంప, పువ్వు మొదలగు, మొక్క తీగవగైరాలను సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడినచేత ఎరువులు కొండలలోను, పొలములలో భూములపట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నాము. 'శాస్త్రోక్త ఎరువు' అను మాసారితర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్ లు మత్యంశం మొదలగు భాషలలో వెలవెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాఖ్యలు ప్రచురించి ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లు కను ఉచితముగా పంపించుచున్నాము. వై చెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను ఈక్రింద నుదాహరించుచున్నాము వైవిలాసముగ ప్రాసీ తెలుగులో వ్రాసినవి.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

పోయిలైట్

ఎండకు అగ్నికి గానికి చెడకుండుటకు అప్రోప్రైటుతోను సిమెంటుతోను గాన నొక్కి చేయబడిన యింటికప్పు.

తుత్తునాగము పూత పూయబడిన ఇండ్లలోను కనకము చేతను కప్పువెయ్యుట చాలకాలముండునది. ప్రత్యేకముగా హిందువుల యిండ్లకొరకు, హిందూదేశము నివాసములకు తయారు చేయబడిన కప్పు.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు సోలు ఏంజల్స్:—

ది సోల్ ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రోర్టు కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలుపెట్టె నెం. 37 రు, మదరాసు.

ఉత్తరస్థానమునందును కాకినాడనుండియును విషయములను తెలియగోరువారు ఈక్రిందివారికి వ్రాయవలయును:—

ఎస్. హోషాంగు బ్రదర్సు, మిషన్ బిల్డింగ్సు

వి శా ఖ ప ట్ట ణ ము.

జీవితము - 496

ఇది మాత్రమే గొప్పవాడగుచున్నది. స్వీట్స్ నంబుధను
లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము
యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక
బొట్టు కత్తుమువీర తగిలిన వానన
వడలక గుండును. ఇతర వాననల
వలె గాదు. మనోహరముగా కలిగియు
నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ
మును తెగగ గలరు.

1/2 డౌన్ బుడ్డి 2-0-0
1 డౌన్ బుడ్డి 0-12-0
1/2 డౌన్ బుడ్డి 0-8-0

మాయొక్క జిల్లపండు పేరాయత్ యొక్క శ్రే
ష్ఠమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్సును వ్రాయుదు.
ఫస్ట్ బుడ్డి 1-కి రూ. 1.0-0 సాంపిల్ 0.0-6

పిల్లలకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది పరస్టాక్ పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైట్ హిస్, బొంబాయి నెంబర్. 3

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ
గలగుటకును తరిసియును నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు
నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యియ్యంతముల
నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
మోడల్స్ నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి
గవర్న మెంటు వారినద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడున.
అందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభ
మగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 30 వ తేది
గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును
పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావోసం
బడును. ఈ క్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుదు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149, Broadway Madras.
Telegraphic Address:—"GALY" Madras.

బాదామిడితులకు వరము: ఐనోడిక్ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిలా

ఆ పరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కిరీటువంటి మందు. దుగుపులను, మచ్చలను గ. డమాలను
పుండ్లను, ప్రాంతాపులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వశావహిస్తాపటిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కఠినమనందలి పొదినదోషములను, మలబద్ధకమును కారణమంబుగా నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
ఉభయమును. శరీరాలోగ్యమును గలగ జేయును. 18 రోజులకర మందుటకు 4 డౌన్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తికరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది త్రియత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
(వ్రాయబడినది. నెల 0-4-00 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
నెల 0-4-00 పోస్టేజి అధికము.

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశాహారము)

593

స్త్రీలకు కేంద్రకలు, విజయగల భూషణములకన్నను విలువైనది. పెండ్లికలుకలగాను, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత
మరుగునగుచున్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శరీరస్థిమైన ఈ టోజానాను ప్రతి
దినము చదుముకొనినయెడల తెల్లని వెండ్రుకలు నలువై మిక్కిలి తెరిగి రమణీయులుగా నుండును. వెండ్రు
కల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును కుద్ధిచేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మానును.
బట్టలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలవలసినదమును ఇంగ్లీషువారు
మొదట కనెక్టోని ఇప్పుడు ప్రజలకు పాహార్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను జంపి కుదుర్చు పుష్టి
జేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో తృప్తిగా కుదుర్చు గలదు. కిరీట
చూచు బోలు కేశపుంజము తగ్గెనని విచారపడవకర్తలెదు. ఏ మానవులుగాని యావనదేశలో వృద్ధత్వము
గొందవచ్చునెడల. తమకగపడుచున్న టోజానాను పయోగించి తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక.
ఇందులో క్రిష్టియోనియోడిలేదు. ఏ కెమికల్స్ వైనను పరిశోధించుకొ వచ్చును. డంభమునకై లేనిపోని
విధములకే ప్రకటించు వైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయిగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి
మొదలగు రోగాలనులను పోగొట్టును. స్త్రీ పురుషులకు ప్రాణాహారమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానాకుమించినది వేటొ
కటి దొంగిలించునెదని నొక్కి చెప్పగలము. అనేకములైన యోగ్యతా సృష్టము లందినవి. పరిశీలించిచూచిన తెలియును. నేల
కొలది గలదు. మా మందును మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రశస్తముగాదని యంతటితో విరమించినాము. ఇది రెండు
విధములుగా నుండును. పురుషులకు మిక్కిలి స్త్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమికల్స్ జగ్గవైవాహిక ఈ దిగువ దగలకు దొరకును.

కొలది 5 డౌన్సులు సీసా కట్టుకునే బానిలో సహా రూ. 1-12-0. 10 డౌన్సులు చల్లుకొనే బానిలో సహా 2-12-0.
వజ్రములనుగల ముగ్ధ శిశికొనువానికి వేరేధరలు. జె. మ. టైలంపు కంపెనీ, లుమిటెడ్, 19, కేకండులైన్ బీచ్, మదరాసు.

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

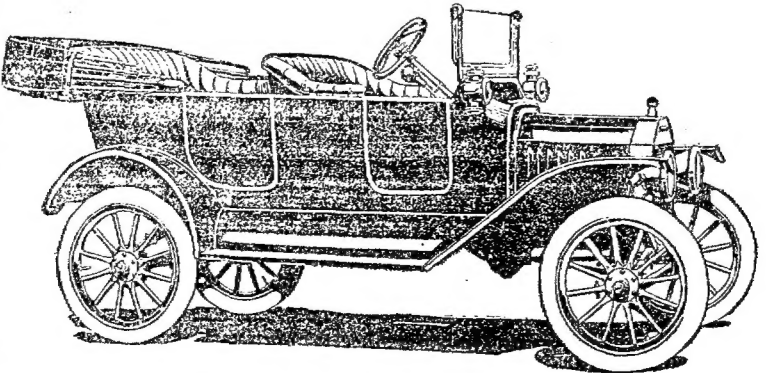
(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రూ. 3300

హుడ్డకన్న, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైటులు, స్వియోటిక్ కొమ్ము, గాలి తెర, స్టీక్స్ చక్రము, మైరును ఇతర పనులు అన్నియు గలవు.

భార్యకారును కొనుక్కో; విలసన, ఎకరికై
నా మచ్చుట నున్నను, స్థితియందున్నను
చక్కన చూడయ్యును. ప్రశస్తియుగం సామా
లలో మోటారు కారుల రెయారు చేయట
లలోగొనిన పనివారికే తగినాచేయ
వలెను. అది మిక్కిలి టిట్టయినది. శ్రేష్ఠిక
లలో వానివలన వ్యయములు తక్కువగా
తీర్చుకొనును.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రశస్తములయిన సా
మానులతో చేయబడినది. వెనాడినం ఉక్కు
ఉభయమునగిట్టు, ఫోర్ముల్లము, మిగుల

దిట్టమయినది. అయినను బహుశంబు దొరు
కగల ఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కు
కావున అధిక వ్యయమయినది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మో
టారుకారులలో ఫోర్ముల్లము సగమున్నది.
ప్రపంచములోని మహాజనులు యాబండిని ఉప
యోగించి చూచి ప్రశస్తయినదని రుజువు
చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీని
వై వ్యయపరచబడ్డ ధనమునందలి ప్రతిరూ
పాయికిని తగిన మోటారుపనిని చేయించు
కొననగును.

ప్రపంచములోగొనిన పనిచేయుచు స్వంతకారులకు సంతోషముగలిగించు మోటారుకారు ఇదియే. ఏదేశమున ప్రయాణము చేసినను చేయుదురుగాక ఫోర్ముల్ల కొనుక్కు.
ఇప్పుడే కొనుక్కు. స్టీక్స్ చక్రము మైరుతో సహా రూ. 3300 - నెడ్డస్టీమరు మోటారు కారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే ఆర్డరు వ్రాయు
చుడు. లేకున్న ఆకాభంగము కలుగగలదు. వ్రాయవచ్చు ఈ పత్రిక పేరు నుదహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

ఓక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు